

NAŠA LUČ

junij, julij, avgust 1997, letnik 46, številka 6

mesečnik za Slovence na tujem

NAŠA LUČ

Glasiló Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, Oberhausen, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana

Uredništvo:

Naša luč

Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana

tel.: 061/133-20-75

faks: 061/126-23-02

Uprava:

Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana,

tel. 061/313 241

NAROČNINA

(v valuti zadevne države):

Slovenija	2.000 SIT
Avstrija	200 ATS
Anglija	11 GBP
Belgija	690 BEC
Francija	106 FRF
Italija	24.000 ITL
Nizozemska	35 NLG
Nemčija	30 DEM
Švica	27 CHF
Švedska	130 SEK
Avstralija	26 AUD
Kanada	23 CAD
ZDA	20 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali po direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50101 - 603 - 401025, DRUŽINA, d.o.o.,

s pripisom za Našo luč,

devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d., 50100-620-133 900-27620-118911/5.

Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23. 2. 1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek.

Oblikovanje: TRAJANUS, d.o.o., Kranj

Tisk: Tiskarna DAN, d.d.

Prva str. ovitka: F. Stele: Piran

Druga str. ovitka: F. Stele: Bohinjsko jezero

Tretja str. ovitka: J. Rihar: Višarje 1996

Četrta str. ovitka: B. Pavlec: Lesično

Čas novih izzivov!

Naši vodilni politiki v domovini počasi izgubljajo orientacijo. Potem ko so dolgo zavlačevali, se zdí, da se jim zdaj vse obrača na glavo. Pred nami je podpis evropskega pridružitvenega sporazuma, lobiranje za sprejem v NATO, vendar iz tujine prihajajo slaba poročila o navidezno uspešni državi v tranziciji, inflacija narašča, brezposelnost raste...

Vse to je cena za dosedanje neuravnoteženo politiko, saj so namesto korenitih gospodarskih reform raje skrbeli za kozmetične popravke.

Ni kaj, vsak izstavljen račun je treba plačati in tako je tudi v našem primeru. Veliko predvolilno hvalisanje in trkanje po prsih sta se razpočili kot milni mehurček ob pišu vetra.

Ponavljja se stara zgodba. Namesto da bi svoje napake priznali, iščejo krivce drugje. Kar naenkrat smo krivi vsi, kriva je opozicija, ki noče na vrat na nos privoliti v spremembo ustave, na sramotilni steber je postavljena Cerkev, ostanek fevdalne preteklosti, ker zahteva vrnitev "javnega dobrega" (gozdovi), ki jim je bilo nekoč ukradeno, krivi so novinarji, ker grdo pišejo o vladi, in še in še. In če malo karikiramo, smo dejansko res krivi volilci, ker smo dopustili, da je bila izvoljena takšna vlada. Ni kaj, krivi smo volilci.

Če je država tako mačehovska do lastnih državljanov v domovini, koliko bolj bo poskušala po prstih udariti vse njene sinove po svetu. Prej smo še imeli resnega sogovornika v sekretarju za Slovence po svetu, kot kaže, so to zdaj le izgubljene sanje. Po nekaterih podatkih namerava vlada ukiniti omenjeni sekretariat, ki je do zdaj dokaj uspešno skrbel za vse Slovence v zdomstvu, izseljenstvu in zamejstvu. Po novem naj bi omenjene zadolžitve opravljali direktor nekega urada, ki mu še ne vemo imena. Vse to pa kaže na odnos sedanje vladne garniture do izseljenstva. Kot kaže, je ta problem zanje že rešen ali pa obstaja v zelo majhni obliki. Zanimivo stališče, ni kaj.

Za popotnico v domovino v času dopustov bi vam rad napisal kaj bolj spodbudnega, toda naša vlada redno poskrbi, da nas postavi na realna tla, nam iz glave izbije vsakršne sanje, da ne bi mislili, da je življenje lahko tudi lepo. Kot kaže, moraš danes biti med izbranimi ali pa morda šteje kaj drugega? Morda barva stranke?

Vsem želim, da bi čim lepše preživeli čas poletnih dopustov, da bi pozabili na šolo, službo in skrbí. Tistim pa, ki boste poleti obiskali domovino, velja klic: "Dobrodošli v domovini!"

*Slovenec iz Argentine, mag. Marijan Schiffrer,
poslanec Slovenskih krščanskih demokratov*

Mnogi Slovenci po svetu bi danes radi navezali stike z matično deželo

Za začetek bi vas prosil, da se našim bralcem na kratko predstavite.

Rodil sem se v éabnici, to je vas med Kranjem in Škofjo Loko, na Sorškem polju. To je po mojem mnenju najlepši del Slovenije. Tukaj sem preživel svoja najbolj rosnata leta, potem pa smo se preselili v Kočevje, oče je bil namreč državni uradnik. Tam sem končal ljudsko šolo in nižjo gimnazijo. Za višjo gimnazijo pa sem se potem preselil v Kranj, ker je bila v Kočevju gimnazija zaprta, v Kranju maturiral in se potem vpisal na tehnično fakulteto v Ljubljani. Jeseni leta 1941 so Italijani tehnično fakulteto zaprli, in tako sem potem nekaj časa živel pri starših v Kočevju. Med vojno sem najprej samo opazoval te burne dogodke in kmalu ugotovil, kje je resnica, kje laž in se tako nekako proti koncu leta 1943 vključil v domobranske vrste. Kmalu nato sem se kot domobranec preselil na Primorsko. Po koncu vojne sem se z drugimi umaknil prek Soče na drugo stran. Kmalu po tem umiku se je v Gorici in v Trstu ustanovilo slovensko šolstvo, seveda pod zavezniki. V tistem času je bilo veliko pomanjkanje učiteljev. Prevzel sem najprej učiteljstvo na ljudskih šolah, pozneje pa na učiteljišču in v gimnaziji v Trstu. Težave so se začeli leta 1948, ko so Italijani od mene zahtevali italijansko državljanstvo, ki ga seveda nisem mogel dobiti, zato sem se z drugimi preselil v Argentino.

Kako ste si Slovenci organizirali življenje v Argentini?

Tista začetna leta v Argentini so bila precej trda. Jaz jih mogoče nisem tako občutil, ker sem bil sam, so jih pa občutile družine z otroki, ki so z veliko težavo iskali zlasti svoja prva stanovanja, službe, ki bi jim rezale boljši kruh življenja. Jaz sem imel to srečo, da sem kmalu dobil dobro službo in se tako tudi vključil v razgibano življenje, ki smo ga ustvarili Slovenci v Argentini: društveno, kulturno in politično. Politično sem bil od vsega začetka član takratne Ljudske stranke, to je bila še zgodovinska ljudska stranka in sem praktično v njej sodeloval vsa ta leta v Argentini.

Marijan Schiffrer z ženo Alenko

Kako je zorela misel, da bi tudi Slovenci iz zdomstva in izseljenstva bili zastopani v novem slovenskem parlamentu?

Nekako leta 1991, takoj po osvoboditveni vojni, ko je Slovenija postala samostojna, sem večkrat obiskal mojo matično domovino. Vedno sem se rad vračal v Slovenijo, ker sem vedno menil, da je Slovenija tudi moja domovina. V tistem času se je pri krščanskih demokratih, h katerim se je že takrat priključila tudi naša (argentska) zgodovinska Ljudska stranka, začelo gibanje, ki naj bi tudi izseljencem priskrbelo nekakšno zastopstvo v slovenskem parlamentu. To zastopstvo naj bi se najprej okrepilo v sami stranki SKD. Čedalje več je bilo pobud, da bi, podobno kot imata italijanska in madžarska manjšina svoje stalno zastopstvo v slovenskem parlamentu,

da bi tudi izseljenci lahko zastopali to ogromno število Slovencev razseljenih po svetu. Ker je bilo to "ustavno" nemogoče (slovenska ustava tega ne predvideva), so krščanski demokrati, ki jim moramo priznati, da so v tem oziru šli najdlje, ponudili predstavniku izseljencev vsaj eno mesto na volitvah. Tako sem bil izvoljen na podlagi "nacionalne liste" krščanskih demokratov.

Kakšni so vaši prvi vtisi o delovanju slovenskega parlamenta?

V primeru z argentinskim, imam vtis, da slovenski državni zbor dela bolj odgovorno, bolj resno, se pa večkrat izgublja v malenkostih, ki so zame velikokrat nerazumljive: dopolnilo za en zakon se preštudira desetkrat, dodajajo, odzemajo se vejice, menjajo besede itd., na koncu pride pa še do obstrukcije kakšne politične stranke in smo spet na začetku.

Kako ste se v Argentini odločili, da to možnost, ki vam jo je ponudila SKD, izkoristite ravno vi?

V Argentini so prve ponudbe najprej dobili drugi, predvsem mlajši Slovenci. Mnogi niso bili pripravljeni sprejeti tega izziva, ker to za sabo prinese tudi mnoge nepredvidljive težave: to so še mladi ljudje, s svojimi službami in družinami v Argentini. Nihče ni pripravljen danes iti v tako avanturo, da bo čez štiri leta, ko ne bo več izvoljen v parlament, lahko ostal brez službe, dobesedno na cesti, z nepreskrbljeno družino. V nasprotju z njimi sem bil jaz že preskrbljen, moji otroci so že poročeni. Kljub temu odločitev ni bila preprosta. Pred sabo smo vedno imeli dilemo: toliko časa smo si želeli imeti svojega predstavnika v slovenskem parlamentu, zdaj, ko nam to ponujajo SKD, pa ne moremo dobiti svojega predstavnika. Določili so mene, in zdaj sem tu.

Ali so vam to možnost ponujale tudi katere druge stranke slovenske pomladi?

Ne, Podobnikova SLS v Argentini nima praktično nobenega članstva, dobro pa je zastopana Janševa SDS. Nekaj podobnega (da državni zbor dve mesti rezervira za zastopnike izseljencev) je v parlamentu predlagal Janez Janša, vendar je to najbrž predstavil na napačen način, tako da so mu takoj ostro nasprotovali predstavniki nekaterih levih strank, in stvar je padla v vodo. Težava je v tem, da slovenska ustava nikjer izrecno ne določa, da bi izseljenci imeli v državnem zboru svojega predstavnika.

Ali v bližnji prihodnosti obstaja možnost stalnega zastopstva v parlamentu?

Za enkrat menim, da je to zelo težko izvedljivo. Najprej bi morali spremeniti slovensko ustavo; ta se spreminja z dvotretjinsko večino, kar pa je v tem trenutku (glede na politično sestavo parlamenta) skoraj nemogoče.

Ali po vašem mnenju slovenski parlament posveča dovolj pozornosti vsem Slovincem po svetu?

Ko sem prišel v Slovenijo, sem z žalostjo ugotovil, kako povprečni Slovenec danes sploh ne ve, da je skoraj petina slovenskih ljudi danes zunaj meja matične domovine. Za mnoge se svet konča nekje na Karavankah in v Goriških brdih, vse drugo pa ga ne zanima več. Tu in tam ima kakšen še kakšnega pozabljenega sorodnika tam v daljni Severni Ameriki. To pa je tudi vse. Mislim, da moramo še veliko postoriti, da bomo dobro poznali drug drugega. Mnogi Slovenci po svetu bi danes radi navezali stike s svojo matično deželo.

Kdo je v novi slovenski vladi zadolžen za Slovence po svetu?

V prejšnji vladi je bilo to področje dokaj dobro urejeno - imeli smo sekretarja za Slovence po svetu. To mesto je zasedal dr. Vencelj, ki je svoje delo opravljal zelo strokovno in z veliko ljubeznijo. Po volitvah in zamenjavi vlade, zlasti po tem, ko smo krščanski demokrati na volitvah doživeli hud poraz, je dr. Vencelj moral zapustiti omenjeno mesto. Zdaj pa vse kaže na to, da ne bomo več imeli državnega sekretarja za to področje, ampak bo to delo opravljal nekdo, ki bo po funkciji nekako za dva nivoja na nižji stopnji - prej je bil to sekretar, po novem

pa bo to direktor. V državnem zboru je bilo ustanovljeno tudi novo delovno telo - Komisija za zamejce in Slovence po svetu. Dolgo časa so predsedniško mesto nekako obljubljali meni, zdaj pa vse kaže, da bo predsednik tega delovnega telesa postal član liberalne demokracije. Vse to je tudi posledica volilnega neuspeha krščanske demokracije. V politiki je pač tako.

Pred zadnjimi parlamentarnimi volitvami so izseljenci naleteli na velike težave. Mnogi so se pritoževali, da so prepozno dobili volilne lističe, niso bili na volilnih seznamih...

Se strinjam. Ko je zakonodajalec pripravljal volilno zakonodajo, ni predvideval, da bi lahko volili tudi Slovenci po vsem svetu. Na neki način smo bili za njih odpisani. Kar naenkrat pa smo se spet pojavili, in to po vseh celinah sveta. Moram reči, da smo vsaj na začetku razmeroma lahko dobivali tudi slovenska državljanstva. Po ocenah notranjega ministrstva je tako danes od 70.000 do 80.000 novih slovenskih državljanov (volilcev) po vsem svetu. Težava nastane zaradi prekratkih časovnih rokov. Sami dobro veste, kako dolgo potuje pismo, če ga odpošljete v Ameriko. V Argentini smo nastale težave reševali bolj po udarniško: organizirali smo se tako, da je nekdo prišel po volilne lističe, jih prepeljal v večja slovenska središča, kjer smo jih razdelili med volilce, jih znova zbrali in potem sem jih sam tudi prinesel v domovino. Samo tako smo lahko uveljavili svojo volilno pravico. Če bi pa bi volili po pošti, tako kot je bilo prvotno mišljeno, potem bi to bilo praktično nemogoče, dvomim da nam bi uspelo, tudi če bi živeli v Evropi.

Ali vam uspe prepričati svoje poslanske kolege, ko jim razlagate problematiko izseljenstva?

Ja. V bistvu to vse razumejo. Na koncu pa vse preide na politično raven, ko se začne špekulirati, ko imajo nekatere stranke velik interes za volilce po svetu, druge stranke pa o tem nočejo niti slišati, ker vedo, da to niso njihovi volilci. Vse postane samo neka igra, gleda se le na politični izračun. Ti so naši, ti niso naši. Krščanski demokrati pa zaradi malega števila poslancev ne moremo kaj dosti odločati v današnjem parlamentu.

Ali se vam ne zdi, da Slovenci (tudi politiki) danes premalo ljubijo in spoštujejo svojo domovino?

Vsekakor manj kot tisti, ki smo jo (domovino) izgubili. To je pojav, ki ga je zaznati povsod. Ko neko stvar imaš od rojstva, je ne ceniš, ker ti je bila dana, če ti jo pa vza-

mejo ali pa se moraš zanjo celo bojevati ali kaj podobnega, ima zate to povsem drugo ceno. Imam vtis, da se Slovenija postavlja preveč v ozadje. Večkrat mi v parlamentu, potem ko se dolge ure pogovarjamo o malenkostih in izgubljam čas, pride na misel, da bi vstal in z jasnim glasom rekel: "Gospodje, glejte, Slovenija je tamle. To, kar pa vi delate, je popolnoma brez pomena!" Oni pa ti kar mimogrede odgovorijo: "Ti si od včeraj, mi smo pa tukaj že vseskozi, bodi rajši tiho."

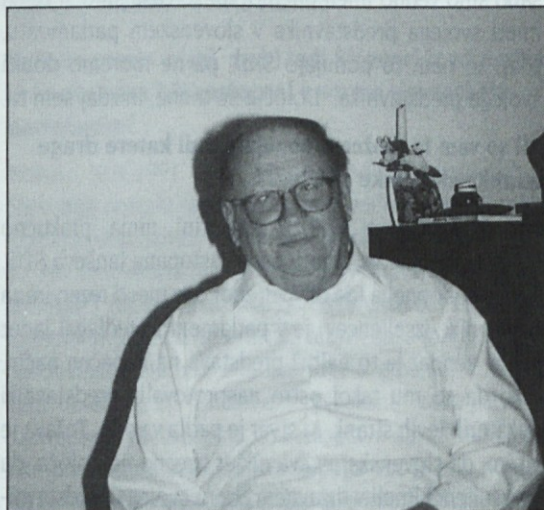
Kako so danes vaši volilci oziroma tisti, ki jih zastopate, povezani z vami?

Vodim zelo bogato korespondenco, redno pa se pogovarjamo tudi po telefonu. Veliko srečanj načrtujem v času poletnih dopustov, ko bo veliko organiziranih srečanj za Slovence po svetu: kongres Slovenskega svetovnega kongresa v Mariboru, tu bo še Tabor Slovenije v svetu, žalna slovesnost v Rogu itd. Poleti bom za mesec dni skočil tudi v Argentino, kjer bo veliko priložnosti za dober in kvaliteten pogovor, prisluhnil bom svojim rojakom in jim predstavil naše dosedanje delovanje.

Objavljamo naslov za vse tiste, ki bi se želeli obrniti na poslanca Slovenskih krščanskih demokratov:

mag. Marijan Schiffrer
Šubičeva 4, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon: 061 12 61 120, Faks: 061 12 62 217
E-mail: marijan.schiffrer@dz.sigov.mail.si

Pogovarjal se je Ljubo Bekš

Sporočilo ptic

Ljudje smo večinoma dobre volje. Velik del svojega časa navadno preživimo dobro razpoloženi. Delavni smo, uspešni, hodimo okrog vedrih obrazov, pripovedujemo si šale, se smejimo in z zaupanjem gledamo v prihodnost. Kadar je človek vesel in zadovoljen, se mu zdi, da so vsi ljudje nasmejani in srečni. Morda se v obrazih drugih skrivnostno zrcali človekovo razpoloženje. Ne samo zrcali, ampak morda v njih celo vzbuja razpoloženje, kakršnega trenutno sam doživlja. V življenju vsakega človeka pa so tudi trenutki, ko je nezadovoljen, ko mu gre vse narobe in se mu zdi, da vsi delajo narobe. Nič ne pomaga razlaga, da je vstal z levo nogo ali da je polna luna ali da se bo vreme spremenilo. Občutek ima, da je vse, kar vidi in sreča, kot zastava, izobešena na pol droga.

Tomaž se je tistega junijskega jutra počutil tako, da mu prav nobena stvar ni bila prav. Bil je siten in tečen. Ko mu je žena pri zajtrku obrazložila, da nima prav nobenega razloga za svojo tečnost, je postal samo še bolj nezadovoljen.

Pozajtrkoval je in se nato brez besed odpravil v svojo sobo. Brezvoljno je sedel za mizo in segel po nablížji knjigi. Ob branju se je navadno sprostil in razvedril. Nejevolja in tečnost sta polagoma izginjali. Skozi priprto okno so prihajali glasovi. Tomaž je odložil knjigo in prisluhnil.

Ptičja pesem. Zdelo se mu je, da sliši nečimrno ščeбетanje vrabcev, morda tudi kakih drugih ptic. Toda vrabci prevladujejo s svojimi čivkajočimi in včasih že kar kričečimi glasovi. Petje ptic, ubrano ali neubrano, je protiutež mestnemu hrupu. Če se osredotoči le na njihovo petje, hrupa sploh več ne sliši. Kaj hočejo vrabci sporočiti? Se veselijo pomladi? Sonca? Zelenja? Pričakujejo mladiče, ki bodo večno lačni stegovali svoje vratove čez robove gnezd? Ali pa hočejo povedati, da so le neskončno veseli, ker so dočakali novo jutro. Vse, kar bodo potrebovali, jim bo podaril ta novi dan. Zakaj ne bi potem s krili veselo pomahali, se ozrli v junijsko pomladno nebo in zapeli svojo pesem? So ti ptiči zunaj na vrtu srečni? Vsi ti vrabci in ščinkavci, siničke in taščice? Se sploh zavedajo svoje sreče? Toda saj se niti ne sprašujejo o sreči. Preprosto živijo svoje življenje, sprejemajo ga. Vsak trenutek jim pomeni pogled v sončno nebo, prelet z veje na vejo ali z drevesa na dre-

vo, prelet prek reke. Vsak trenutek občutijo svobodo, občutijo zamah s krili v neskončni prostor in čas. Povsod je ena sama brezmejnost. Vsak trenutek se razteza v brezčasnost. Kako je vendarle vse lepo. Kako brezskrbno. Ptice znajo resnično ujeti svoj trenutek. Kako lepo je to življenje ptic. Ne doživljajo časovnih stisk ne rokov ne strahov. Živijo polno. Vsak hip doživljajo neomejeno svobodo. Trenutek preživijo kot odblesk sončnega žarka. In temu odblesku dodajajo novega in še enega in še enega... Brez konca. Ves dan jim postane zaporedje trenutkov, obarvanih s toplimi prameni svetlobe. In ves dan se zlije v en sam slap luči in pesmi.

Tomaž je prisluhnil pticam in si zaželel: Biti z vsem bitjem v življenju, v vsakem trenutku. Zakriliti visoko v zraku, visoko nad zaprašenim asfaltom. Lebdeti med nebom in zelenimi krošnjami dreves. Čutiti nebo in zemljo. Povezati ju v sebi in biti most med njima.

Tomaževe misli so dobile krila in poletavale svobodno kot ptice zunaj. Hitele so po brezmejnih prostranstvih vidnega in nevidnega sveta.

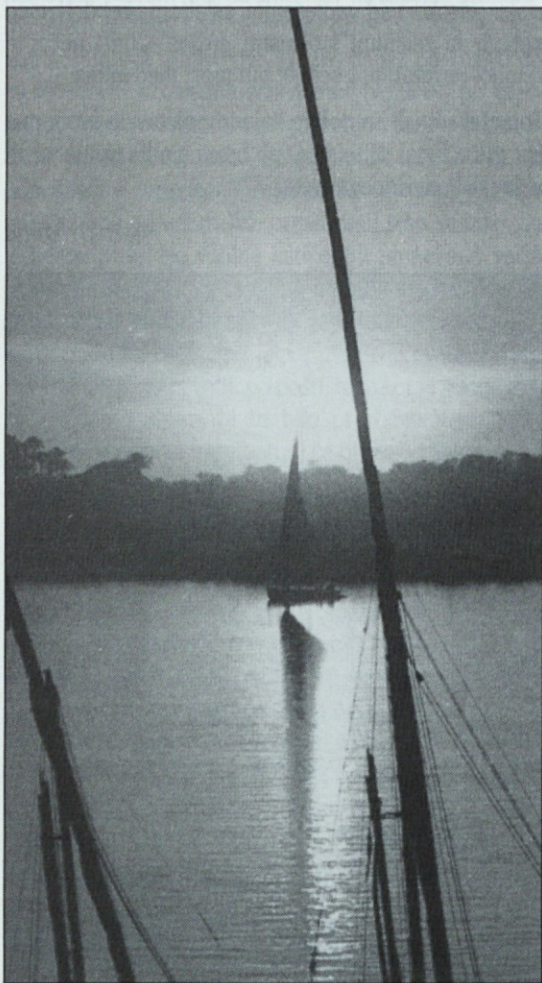
Jože Urbanija

Psalmi

Biblična poezija

Psalmi so najčistejša religiozna poezija. V njih srečamo zgodovinske, modrostne, mesianske teme, vprašanje odnosa Boga do človeka in do sveta. Psalmi pa so tudi najčistejši izraz človekove osebne vere. Tukaj ne gre za nikakršno ideologijo ali zgolj refleksijo, ampak za osebno razmerje do Boga, za najčistejšo vero. Gre za globoka občutja v vseh skrajnostih, pa vendar knjiga, ki združuje 150 psalmov, povzema temeljno misel SP v celoti, kot tudi psalter v značilni antitezi, hudobni - pravični. V prvem psalmu, ki velja za povzetek celotne knjige psalmov, imamo blagrovanje pravičnih v nasprotju s krivičnimi.

Feluke (jadrnice) na Nilu pri Luksorju

Vrste psalmov

V podobni eksegezi razlikujemo med različnimi vrstami psalmov. Poznamo prošnje psalme - teh je največ, hvalnice, kraljevske psalme, modrostne, preroške, sionske pesmi in eshatološke psalme.

Hvalnice

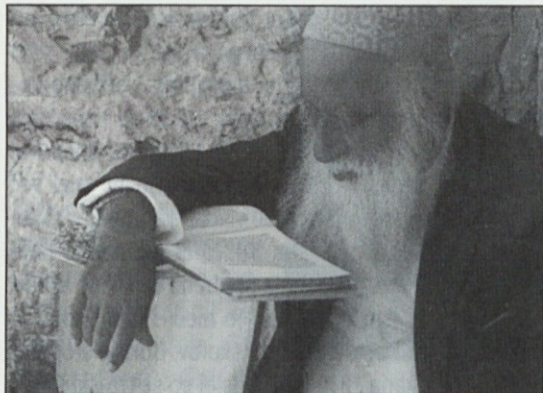
Najbolj značilna vrsta so hvalnice. Značilen predmet hvalnic je po eni strani stvarstvo, po drugi strani Izraelova zgodovina. V obeh primerih gre za isto teološko ozadje in za isti psihološki učinek. Priznanje absolutne božje avtoritete, predvsem pa božje dobrote in pravičnosti v razmerju do zaveznega ljudstva. Hvalnice so tudi najčistejši izraz hebrejske poezije, ki misli izraža s paralelizmi, hiazmi in inkluzijo.

Prošnji psalmi

V knjigi psalmov je največ prošnjih psalmov. To je razumljivo, če pomislimo, kako pogosto pride človek v stisko, bodisi v občestvu, narodu bodisi kot posameznik. Izraelci so velikokrat doživljali stisko celotnega naroda. Svojevrstna stiska pa je zavest lastne krivde. Izrael kot celota se zaveda lastne krivde, jo priznava in prosi za Božje odpuščanje. Posebno značilna prošnja psalma sta psalma 78 in 106. Ob stiski posameznika zaradi krivde pa govorimo o spokornih psalmih, kot je na primer psalm 51. Prav tako znan je psalm 130, kjer psalmist kliče iz globočine k Bogu usmiljenja in izraža tudi upanje, da bo ta Bog odpustil njegovo krivdo.

Preroški psalmi

Preroški psalmi niso številni. Omenimo lahko predvsem tri. Psalm 50, 58 in 82. Ti trije odražajo temeljni spor, ki ga zaznamo v preroških govorih. Spor med krivičnimi oblastniki in Jahvejem, ki se zavzema za pravičnost. Preroški govori pa odražajo tudi temeljni spor med politeizmom in monoteizmom. V psalmu 58 pa tudi v psalmu 50 gre za bičanje zablode krivičnih oblastnikov na eni strani, na drugi strani pa zablode Izraela. Psalm 82 pa govori o konfliktu med Jahvejem in izročili o bogovih, ki izražajo vero v red, ki pravzaprav ni red, temveč kaos. Jahve stopi na sodni stol sredi bogov, izvede sodbo nad bogovi in jih vrže s prestola. Kajti bogovi, ki se ne zavzemajo za pravičnost, ne morejo biti bogovi. Sodba v 82. psalmu je na neki način obračun s silami zla.

Judje, ki so se vrnili v Jeruzalem, so se odločili, da bodo proučevali Božjo postavo in jo izpolnjevali.

Kraljevski psalmi

Kraljevski psalmi so izrednega pomena, ker v njih kot kralj včasih nastopa Bog, včasih pa izraelski kralj, kot zgodovinska osebnost. Meja med enimi in drugimi pa je večkrat zabrisana. Vzemimo za primer psalm 72. In sicer zato, ker se v obeh primerih postavlja v ospredje isti ideal; popolnost božjega kraljevanja na zemlji. Izraelski kralj mora biti v polnem pomenu teokratični kralj. Upravičen je samo v primeru, ko uveljavlja božje kraljestvo na zemlji. Iz tega sledi, da so takšni psalmi že po svoji naravi mesianski, saj nakazujejo na prihodnje popolno božje kraljestvo. To še posebej velja za psalm 2 in 110.

Kraljevski psalmi, ki brez dvoma obravnavajo izraelskega kralja, opisujejo najrazličnejše položaje. Posebej velja opozoriti na čudovit psalm 45, ki velja kot svadbeni pesem in v marsičem spominja na Visoko pesem. Kraljica, ki prihaja iz neke tuje dežele, zapusti svojo hišo, da se oklene svojega izvoljenca in tako ponazoriti, kakšna je moč ljubezni, ki odseva božjo ljubezen. Po drugi strani, na primer psalm 89, odraža neverjetno stisko; kralj je izgubil bitko in očitno je, da gre za biti ali ne biti izraelskega kraljestva, morda ravno na zgodovinski prelomnici pred izgnanstvom. Psalmist se sklicuje na starodavne Božje obljube Davidovi dinastiji, ki nikoli ne bo prenehala. V tej skrajni stiski se torej uveljavlja upanje v najbolj intenzivni obliki: Bog nikoli, tudi ko ni videti rešitve, ne bo zapustil svojega kralja in svojega ljudstva.

Psalmi so življenjski

Podobno kakor antiteza med pravičnostjo in krivičnostjo, je za knjigo psalmov značilna polarnost med

obupom in upanjem. Veliko je položajev, ki povzročajo obup, narod v celoti ali posameznika ženejo na rob obupa, toda ravno tu se najbolj kaže zmagovalnost človekovega duha. Vedno prevlada upanje. Za ponazoritev omenimo dva psalma. Psalm 22 in 73. Prvi izraža globoko eksistencialno krizo zaradi bolezni in trpljenja. Psalmist začne svojo prošnjo z značilnim stavkom: "Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil." To je tudi stavek, ki ga evangelisti navajajo v zvezi z Jezusovim križanjem. V tem psalmu psalmist kliče k Bogu na pomoč onkraj človeške stiske in trpljenja in hkrati izraža svoje upanje, ki je onkraj možnosti človeškega zaslužnja. Po drugi strani pa psalm 73, ki ga štejemo med modrostne psalme, izraža temeljno Izraelsko modrost v smislu neposrednega razmerja do Boga; temeljno odkritje, v najvišji vrsti stiske, to je ob doživljanju navideznega uspeha krivičnih. Psalmist to dilemo razreši šele, ko se globoko v svoji duši sreča z Bogom, podobno kakor Job. In v tem razpoloženju izrazi svojo pomiritev. To je pomiritev v sklepu psalma, ki kaže, da je psalmist že prekoračil običajno resničnost in je prestopil v tisto obdobje, ki ga mnoga besedila označujejo kot eshatološki čas. Resnično srečanje z Bogom v popolni čistosti je tisto, kar lahko pravični pričakuje v eshatoloških časih.

Pripravil Iztok Kržič

Hebrejsko pesništvo se ne ravna po ritmu členov verza, kot je to v našem pesništvu, ampak s polverzi, ki tvorijo paralelne člene (paralelizmi), tako da se ujemata ritem in smisel verza. Poznamo štiri vrste paralelizmov:

Sinonimni, ko drugi polverz smiselno ponovi prvega (Nebesa razglašajo božje veličastvo - in nebesni svod oznanja, da je delo njegovih rok),

antitetični, ko drugi polverz ponovi prvega z njegovim nasprotjem (Ponižne dviga Gospod - brezbožne ponižuje do zemlje),

sintetični, ko drugi polverz nadaljuje in dopolnjuje prvega (Pojte Gospodu novo pesem - pojte Gospodu vse dežele), ter

klimaktični, ko drugi polverz delno povzame prvega ter ga ponovi s stopnjevanjem (Dajte Gospodu, božji sinovi, - dajte Gospodu slavo in čast)

Koprska škofija

Začetki koprške škofije

še vedno niso v celoti pojasnjeni. O domnevnem ustanovitelju koprške škofije v 6. stoletju, sv. Nazariju, nimamo trdnih zgodovinskih zagotovil. Pač pa se v virih kot gradeška oziroma po letu 768

oglejska sufragana omenjata koprška škofa Janez (756-767) in Senator (767). Zdi se, da so v vmesnem obdobju koprsko škofijo upravljali tržaški škofje. Na prizadevanje beneškega doža je papež Aleksander III. leta 1177 obnovil koprsko škofijo, ki pa je samostojnega škofa dobila šele po smrti tržaškega škofa Bernarda leta 1186.

Škofijsko ozemlje obnovljene koprške škofije je - z redkimi izjemami - zavzemalo prostor med rekama Rižano in Dragonjo. Razdeljeno je bilo na župnije: Koper, Piran (dekanija), Savudrija, Izola (dekanija), Kubed (dekanija), Sočerga, Truške, Marezige, Sv. Anton-Pridvor, Tinjan, Dekani, Lazaret pri Kopru, Krkavče (dekanija), Šmarje pri Kopru, Pomjan, Koštabona, Korte-Dvori in Kaštel. Mejila je na tržaško in novigrajsko škofijo. Prebivalstvo je bilo nacionalno mešano. Obalna mesta so bila pretežno italijanska, podeželje pa izključno slovensko, oziroma na meji z novigrajsko škofijo deloma tudi hrvaško. Za slovenske in hrvaške vernike je bilo na podeželju vse do leta 1828 bogoslužje v staroslovanskem bogoslužju. Za t.i.m. glagoljaške duhovnike je škof Pavel Naldini leta 1710 ustanovil v Kopru celo posebno "Ilirsko semenišče", ki je delovalo do leta 1828.

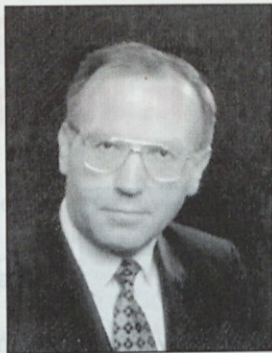
Politična nasprotja med Beneško republiko in Habsburžani so se odražala tudi v razgibani zgodovini koprške škofije. Leta 1279 je Koper postal politično odvisen od Beneške republike, kar je pogojevalo tudi

njegovo cerkveno pripadnost (otežen stik z metropolitom). Leta 1797 je Koper prešel pod Avstrijo (1805-1813 v francosko Ilirijo). V duhu avstrijskih cerkveno-upravnih reformističnih teženj, cesar po smrti koprškega škofa Bonifacija de Ponte (1776-1810) ni imenoval naslednika, beneški dož pa nad Koprom ni imel več oblasti. Škofiji so do leta 1830 vladali kapitularni vikarji. Leta 1828 je papež Leon XII. izdal znamenito bulo Locum beati Petri, s katero je preuredil cerkveno upravo v Dalmaciji in Istri. V tej buli je med drugim koprsko škofijo podredil upravi tržaških škofov. Bula je stopila v veljavo 1. januarja 1830 leta. Odslej so se tržaški škofje uradno imenovali tržaško-koprski škofje.

Državna razmejitev po prvi svetovni vojni teritorialno v glavnem ni prizadela koprške škofije. Drugače je bilo po drugi svetovni vojni. Po podpisu mirovne pogodbe leta 1947 je bilo koprsko območje skupaj z mestom vključeno v cono B Svobodnega tržaškega ozemlja. Z londonskim sporazumom leta 1954 je Koper skupaj s cono B pripadel Jugoslaviji. Ker so bili stiki s tržaško koprskim škofom Antoniom Santinom (1938-1975) onemogočeni, je Sveti sedež 15. 9. 1947 imenoval dr. Franca Močnika za upravitelja (administratorja) jugoslovanskega dela tržaško koprške škofije. Po njegovem izgonu 12.10. istega leta, je bil za upravitelja imenovan dr. Dragutin Nežič (1947-1951), ki se je naselil v Pazinu. Za njim so postali administratorji slovenskega dela tržaško-koprške škofije apostolski administrator ljubljanske škofije Anton Vovk (1951-1955), Mihael Toroš (1955-1961), Albin Kjuder (1961-1964) in nato dr. Janez Jenko. Sveti sedež je 21. decembra 1964 dele goriške nadškofije in dele tržaško-koprške in reške škofije v Sloveniji združil v enotno Apostolsko administracijo za Slovensko Primorje. Njen apostolski administrator dr. Janez Jenko je bil 6. septembra 1964 posvečen za naslovne škofa in se je 4. decembra 1964 preselil v Koper. Ko je z Osimskim sporazumom 10. novembra 1975 Italija mednarodno pravno priznala državno mejo med Jugoslavijo in Italijo (sporazum je začel veljati aprila 1977 z ratifikacijo listin v Beogradu), je papež Pavel VI. z bulo Prioribus saeculi 12. oktobra 1977 Koprsko škofijo združil s tržaško in obnovljeni koprski škofiji podredil celotno ozemlje dotedanje Apostolske administracije za Slovensko Primorje. Istočasno je koprsko škofijo vključil v slovensko cerkveno pokrajino.

dr. Miroslav Antkowič *France M. Dolinar*

Španski predlog

Slovenska vlada je predložila Državnemu zboru v ratifikacijo sporazum o pridružitvi Republike Slovenije Evropski zvezi. Gre za pridružitev, ne pa za polnopravno vključitev. Pridružitev je priprava na polnopravno članstvo, traja pa lahko bolj ali manj dolgo. Namen pridružitve je, da se država, ki je kandidatka za polnopravno članstvo v Evropski zvezi, na to članstvo pripravi. **Evropska zveza** ne sprejema med svoje članice držav, ki niso primerljive z drugimi evropskimi državami. To pomeni, da mora razviti svoje gospodarstvo, da bo vsaj približno podobno gospodarstvu drugih držav. Mora pa tudi uskladiti svojo zakonodajo z zakonodajami drugih evropskih držav, da bodo povsod obstajali približno enaki zakoni.

Slovenska javnost si želi polnopravnega članstva v Evropski zvezi. Prav te dni poteka tudi živahno prizadevanje slovenske diplomacije, da bi bila Slovenija že meseca junija sprejeta v Severnoatlantsko obrambno zvezo (NATO). Tudi to slovenska javnost v glavnem podpira. Toda Slovenija je majhna država, zato se zanjo drugi ne bodo potegovali. Zase se mora potegovati sama.

Kar zadeva samo pridruževanje Slovenije Evropski zvezi, mora slovenski parlament čimprej ratificirati, se pravi, **poveljaviti sporazum**, ki ga je lani podpisala slovenska vlada. Ta sporazum pa ni tako preprost. V slovenski javnosti obstajajo posebno hudi pomisleki na račun tako imenovanega španskega kompromisnega predloga, ki je pridružen temu sporazumu. Španci so namreč lansko leto Sloveniji ponudili svoje posredovanje v sporu med Italijo in Slovenijo. Slovenska ustava v 68. členu prepoveduje prodajo zemljišč tujcem. Tam je rečeno: "Na zemljiščih tujci ne morejo pridobiti lastninske pravice, razen z dedovanjem ob pogoju vzajemnosti". Italijani pa so nasprotovali pridružitvi Slovenije

Evropski zvezi, ker so trdili, da bi morala Slovenija omogočiti vrnitev na svoje tistim Italijanom, ki so po priključitvi Primorske Sloveniji rajši odšli v Italijo in so s tem tudi izgubili svoje nepremičnine, ki so pripadle Sloveniji. Španci so v svojem kompromisnem predlogu predlagali spremembo omenjenega člena Ustave, tako da bi tujci lahko pri nas kupovali tudi zemljišča, torej tudi omenjeni Italijani.

Stvar je zapletena zato, ker v Evropski zvezi obstaja **prost promet kupovanja** in prodaje nepremičnin in zemljišč. Vendar ne popolnoma. Države zaščitijo svoje interese s posebnimi zakoni, ki to kupovanje in prodajo vendarle omejujejo. Možno je, na primer, iz tega prostega kupovanja in prodaje izključiti vsa področja, ki so pomembna za kulturno dediščino, obmejna in obrambna področja, narodne, naravne in krajinske parke, naravne vire, posebno pomembna gozdna, vodna in druga območja. Takega varovalnega zakona pa slovenska vlada dosedaj še ni pripravila in seveda tudi parlament kaj takega ni sprejel. Čeprav torej skoraj nihče ni proti pridruževanju Slovenije Evropski zvezi, **slovenska javnost zahteva**, da pred pridružitvijo in pred spremembo ustave ustrezno zaščitimo svoje zemljiške posesti.

Druga pa moti tudi sam način, kako Evropa postopa z nami. Poudarjajo, da nam je bil **španski predlog** vsiljen, to pa je v nasprotju s spoštovanjem naše samostojnosti. V Evropo si želimo zaradi utrjevanja naše samostojnosti, ne pa zato, da bi jo izgubili. Če nam nekdo **vsiljuje svoje zahteve** in predloge, pomeni, da nas ne jemlje resno in enakoopravno, ampak postopa z nami kot z manjvrednim sogovornikom. Ne morejo drugi odločati o tem, kaj je za nas sprejemljivo in kaj ni. Ne moremo sprejeti, da bodo o nas in o naših bistvenih življenjskih vprašanjih odločali drugi z vidika svojih koristi. Presoja naših koristi in naših potreb je **naša pravica** in temu se naša država ne more v nobenem primeru odpovedati. Zato se v zadnjem času množijo v slovenski javnosti zahteve, da mora Državni zbor dobro presoditi, kaj bo poveljavil in kaj ne.

Anton Stres

Bodimo graditelji novega skupnega sožitja v odpuščanju, miru in ljubezni

Dragi Slovenci!

Pozdravljeni vsi, ki boste brali te vrstice. Sem dušni pastir v Aumetzu, blizu Luksemburga, v Franciji. Sem so prihajali Slovenci med obema vojnama, zlasti Primorci, ki niso hoteli biti pod fašizmom. Prihajale so predvsem družine z otroki, da bi kaj zaslužile in imele boljše življenje.

Sam sem leta 1958 prišel sem iz Argentine po dekretu škofa Rožmana, ki mi je podelil duhovniško posvečenje. Ribničani so mi pripravili krasno novo mašo.

Dragi Slovenci, kaj je klic časa? Katera so žgoča vprašanja za Slovence v Sloveniji, za mejo in po svetu? Imamo novo vlado. Štiri leta bo trajala. Volitve so mimo. Bilo je polno presenetljivih dogodkov. Za ene in za druge. Bilo je kakor je bilo. Politika si je vedno dovoljevala podobne zveze, podobne skoke...

Pa pustimo politiko. Pred nami je še vedno problem sprave. Ne vem, ali smo ji bliže ali smo še bolj narazen drug od drugega. Prej bo res drugo. Eni hočejo mimo tega problema. Pozabiti na resnico. Ne oživljati pravice, ki je bila teptana. Ne oživljati krivic, ki so bile zadane. Pozabiti na vse in živeti v miru. In krivci naj še naprej sedijo na lavorikah. In prizadeti trpeči naj še naprej trpijo. Ne, tako ne gre. Clara pacta, boni amici, je zapisal nekdo. Dobri prijatelji bomo, če bomo imeli čiste račune. In zopet drugje je zapisano: opus ius titiae pax. Mir, pravi mir moremo zgraditi le na osnovi pravice. Komunizem je nekaj bistveno slabega, zaradi tega ne bo z njim sodeloval, komur je mar krščanske kulture. Zaradi njega se oglašam iz tujine, v katero sem moral kot toliko drugih mojih rojakov leta 1945. Tu v Aumetzu sem potem pristal. Po božji Previdnosti. Škof Rožman me je odločil za Francijo in predpostavljeni za Aumetz, kjer sem že 38 let. Slovencev skoro ni več. Pomrli so. Prišli so semkaj v rudnike železa med obema vojnama. Največ

Primorci. Delujem med Francozi...

Predragi rojaki povsod po svetu. Letos bo (je bilo) ekumensko srečanje v Grazu, kjer bo predvsem poudarek na spravi med državami, narodi, organizacijami, pa tudi sprava v narodih, družinah, ustanovah vseh vrst. Prebudimo se. Delajmo za spravo v naši državi, med Slovenci. Ta nam je trenutno najbolj potrebna. Molimo. Ljubimo. Storimo kar je v naši moči, da bo do te sprave prišlo in da bo ta sprava na pravih osnovah... In približevanje v tretje tisočletje nas tudi k temu sili. Nas bi moralo. In pa-

pež. In novi nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode. Sodelujmo. Bodimo graditelji sprave. Bodimo graditelji novega skupnega sožitja v odpuščanju, miru in ljubezni.

Lepo pozdravljeni

Tone Dejak, dušni pastir v Aumetzu

NEDELJA SLOVENCEV PO SVETU

**6. julija 1997 pri bogoslužju
v domovini po vseh župnijah**

**ROMANJE "TREH SLOVENIJ"
na SV. VIŠARJE 3. avgusta 1997!**

Ob 8.00 križev pot - peš do vrha,

**ob 10.30 predavanje v Erlichovem domu
(dr. F. Rode),**

**ob 12.00 romarska maša
(ljubljski nadškof in metropolit dr. F. Rode).**

Radio Ognjišče v živo na Internetu

Radio Ognjišče je mlada slovenska katoliška radijska postaja, ki jo je leta 1994 ustanovilo Tiskovno društvo Ognjišče. S programom se skušamo čim bolj približati slovenskemu človeku ter mu vlivati moči in veselja. Slovenska pesem, domača beseda, preprost jezik resnice in poštenja - to je radio Ognjišče.

Posebno skrb pa posvečamo **rojakom v tujini**, saj se dobro zavedamo, kaj pomeni živeti daleč od domovine, ki jo nosiš v srcu. Dolgo smo si želeli našo besedo ponesti v svet in danes lahko rečemo: uspelo nam je. **Radio Ognjišče lahko poslušate kjerkoli na zemeljski obli.** Sodobna tehnika resnično dela čudeže. Svetovno omrežje Internet, ki se z nesluteno hitrostjo širi v svet, je dostopno vsak dan večji množici uporabnikov. Milijoni računalnikov po svetu so povezani med seboj in če ste tudi vi lastnik takega priključka, vam lahko želimo le prijetno poslušanje.

Torej preko omrežja Internet smo **dostopni 24 ur** na dan. Naš program lahko spremljate v živo, kar pomeni, da kjerkoli na svetu slišite naše besede istočasno kot poslušalci v Sloveniji. Zaradi časovnih razlik med različnimi kraji na svetu (npr.: v Avstraliji v času našega večernega programa sladko spijo...) pa smo (bomo) pripravili več oddaj, ki jih lahko poslušate, ko imate čas. To so predvsem informativne oddaje, aktualni pogovori, komentarji, nasveti, duhovne misli, reportaže, v maju lahko poslušate šmarnice za otroke in za odrasle...

Čeprav oddajamo šele od 15. aprila, prejemamo vsak dan **odzive navdušenih novopečenih poslušalcev**. Iz njihovih besed žari globoka vez do domovine in prav ta žar nam daje moči, da se še naprej trudimo narediti radio Ognjišče čim bolj domač, neglede na razdalje, ki nas ločujejo. Svet je majhen, bodimo povezani, ostanimo Slovenci!

Morda zveni vse skupaj prav nemogoče, a poslušalci iz Amerike, Avstralije in drugih krajev so vendarle znova slišali toplo domačo besedo in to je bil, kot so številni zapisali, praznik.

Gotovo se sprašujete, kako bi tudi vi lahko prisluhnili našemu programu. Seveda vam tu navaden radijski sprejemnik ne pomaga. **Potrebujete računalnik**, dostop do Interneta (telefon) in zvočno kartico. Če sami niste vešč računalnika, je gotovo v vaši bližini kdo, ki vam bo lahko pomagal. Nikar se ne ustrašite! Sodobna tehnika je resda zapletena, a ko boste zaslišali domači glas, bo ves trud pozabljen. Več informacij o našem medmrežnem radiu lahko preberete na domači strani radia Ognjišče (**www.ognjisce.si**) ali pa pišete na internetni naslov izidor.scek@ognjisce.si

Trenutno **oddajamo poskusno**, ker je projekt povezan z velikimi stroški. Ker nam država ne nameni niti tolarja, se moramo vzdrževati z lastno iznajdljivostjo in z darovi naših prijateljev. Še nekaj časa bomo oddajali na izposojeni opremi, potem pa upamo, da se bomo tudi s pomočjo vaših darov postavili na lastne noge. Tako vam bomo lahko ponudili več posnetih oddaj, boljše oddajanje in hitrejša informacije.

Dragi prijatelji, prisluhnite našemu mlademu radiu, veselite se z nami lepe slovenske besede in pesmi. Napišite nam svoje predloge in želje - potrudili se bomo, da vam bo domovina še bližje.

Vaš radio Ognjišče

Rekli so...

Ivo Jevnikar v NOVEM GLASU, 24. aprila 1997

Slovenska manjšina pred upravnimi volitvami – umetnost možnega

Oznaka, da je politika "umetnost možnega", je za marsikoga sporna. Nedvomno je nezadostna, saj za politiko v prvi vrsti zahtevamo, da je "delo za skupno dobro". Poleg tega je dvoumna, saj bi lahko opravičevala oportunitizem in celo nemoralnost.

Dejstvo pa je, da ta oznaka opozarja na bistveno pričakovanje, ki ga ljudje gojijo do politikov: da ob lepih načrtih tudi kaj stvarnega dosežejo; da v težkem položaju iščejo izhoda in ne mečejo puške v koruzo.

Teolog dr. Vladimir Truhlar je zapisal, da po spoznanjih moderne duhovnosti "greši" politik, ki "sijajnega ne razlikuje od možnega", a tudi politik, ki "hlini zvestobo načelom, kjer je v resnici odpovedal" (Leksikon duhovnosti, 443). Najti pravo pot med političnim realizmom in doslednostjo je zlasti v prehodnih časih pogosto težavno.

Vse to mi prihaja na misel, ko slišim nekatere razočarane ali celo očitajoče pripombe, ker na glasovnicah za pokrajinske volitve na Goriškem, občinske in rajonske volitve v Trstu in drugih krajih ne bo znaka "lipove vejice", Slovenska skupnost pri volitvah dejavno sodeluje s svojimi kandidati in programskim prispevkom, nima pa svojega znaka, ker se je z drugimi skupinami (ki so se morale ravno tako odpovedati lastnemu znaku) povežala v zavezništva Oljke.

Znano je, da je slovenska stranka nasprotovala uvedbi večinskega volilnega sistema in da si ne glede na volilni ustroj prizadeva za zagotovljeno zastopstvo narodnostne skupnosti v izvoljenih telesih.

Dejstvo pa je, da gremo tudi tokrat na volitve z večinskim sistemom, ki nagrajuje zmagovita zavezništva, ostalim pa jemlje še to, do česar bi se dokopali s poročnim volilnim sistemom.

Slovensko stranko so nova volilna pravila nekajkrat že težko prizadela na deželni, pokrajinski in občinski ravni. Posledice je občutila in jih še čuti vsa manjšina. Zgodilo pa se je tudi, da so volivci s pametno uporabo preferenčnega glasu v tržaški občini na prejšnjih volitvah prvič v zgodovini izvolili dva, torej oba predstavnika SSK, ki sta stopala na koalicijski, zmagoviti listi.

Grobo vzeto tudi tokrat merijo moči levosredinsko zavezništvo, v katerem prepozna tudi glavina Slovencev (v Trstu sicer komunisti nastopajo ločeno in zaenkrat ne podpirajo dosedanjega župana Illiya), in bolj zaprte ali slovenski manjšini ter prijateljstvu ob meji celo nasprotno sile. Program levosredinskih zavezništev je sooblikovala tudi slovenska stranka. Zmaga pozitivnejšega, pa čeprav velikokrat nedoslednega zavezništva, je vsekakor v interesu Slovencev v Italiji.

Ali pomeni vključitev v volilno zavezništvo odpoved načelu samostojnega nastopanja? Ali je zdaj vseeno, če je slovenski politik vključen v slovensko ali pa v vsedržavno stranko? Po mojem mnenju ne. Nikakor nočem omalovaževati vloge politikov, ki so se po poštenem razmisleku vključili v vsedržavne stranke. Tudi ni delo v slovenski stranki samo po sebi jamstvo za sposobnost in požrtvovalnost.

Načelo o samostojnem nastopanju, o tem, da je treba biti subjekt tudi in predvsem v politiki, kjer se skušajo reševati problemi in kjer se načrtuje skupna prihodnost, ohranja vso svojo veljavnost, pa čeprav se mora prilagajati razmeram. Za sodelovanje v zavezništvu Oljke se je tokrat odločila slovenska stranka, ona se je pogajala za kandidate in program, ona bo povezovala delo svojih izvoljenih - pa čeprav v sodelovanju z drugimi - in ona bo lahko jutri tudi spremenila svoje sklepe, če bo potrebno. Njeno vodstvo je tu, med našimi ljudmi, ne v Rimu, in njeni interesi se morajo kriti le z njihovimi.

Vse to je za nekatere neprepričljivo. V dobri veri menijo, da na volitvah, na katerih ne nastopa "lipova vejica", ni treba na volišče. Po volitvah pa taka navidezno trdna drža nikogar ne bo ganila. Upoštevali bodo le veljavne glasovnice in preference, kjer so predvidene. Odsotnost demokratičnih glasov pa bo v korist le naših nasprotnikov. Namesto "možnega", pa čeprav ni "sijajno", se bomo znašli s slabim ali zelo slabim...

Drago Ocvirk v DRUŽINI 4. maja 1997

Po preizkušenem scenariju

Kar je v Sloveniji na oblasti nekoč totalitarna, sedaj pa deklarativno "demokratična levica", opažamo, da uporablja vedno isti scenarij v pogovorih s svojimi sogovorniki, pa naj bodo to druge stranke ali pa skupine civilne družbe. Kadar se kakšen predlog ali zamisel ujema z njeno ideologijo in interesi, ga najprej predstavijo

mediji kot odlično in evropsko rešitev, ki nedvomno za služi zakonsko podporo. In seveda, ker je to želja "javnosti", jo oblast nemudoma uresniči. Kadar pa kaj ni po volji "levici", se po medijih začnejo oglašati "strokovnjaki", ki tako zamisel počasi, a vztrajno spodbijajo z zavajanjem in polresnicami, če že ne z lažmi, njeni zagovorniki pa nimajo dostopa do medijev. Po takem scenariju so se odvijali tudi pogovori med državo in Cerkvijo v okviru krovne komisije, ko so se na primer dogovarjali o šolstvu, je ista vlada, ki naj bi našla zadovoljive rešitve za oba partnerja v krovni komisiji, že pripravila predlog zakona o šolstvu, ki ni v ničemer upošteval cerkvenih predlogov. Za navideznim dialogom se je uveljavilo razkazovanje moči, ki že meji na objestnost in bolj spominja na totalitarne manire kakor pa na demokratično razpravo. Vse kaže, da se bo ta že preizkušeni scenarij nadaljeval tudi pri oblikovanju predmeta Verstva in etika.

V komisijo, ki pripravlja ta predmet, so šolske oblasti imenovali tudi dva strokovnjaka s Teološke fakultete, ki je članica Univerze. S skupino sodelavcev sta pripravila evropsko primerljiv predlog tega predmeta, ki upošteva tudi psihični razvoj učenca in, kar je zelo pomembno, se giblje v okviru veljavne zakonodaje. Vendar je bilo to Siziſovo delo: v komisiji sta bila preglasovana. Hkrati so se v medijih pojavili strokovno povsem neutemeljeni in zgolj zmerjaški napadi na ta predlog. Predlagatelje je bilo potrebno diskreditirati in glavni očitke je bil, da nimajo pojma o ničemer, ker so katoličani in samski. Torej nadvse "strokoven" argument iz ust "strokovnjaka", ki je avtor sedaj sprejete podlage za predmet Verstva in etika!

V zadnjih tednih pa so se pojavili zapisi, da pri tem predmetu sodeluje tudi Cerkev. To je seveda debela laž, zavajanje in manipulacija. Iz izkušenj je moč sklepati, da hoče tako pisanje prebuditi "zdrave sile" in "varuhe" ločitve med državo in Cerkvijo. Ti se bodo spet zgražali zaradi sodelovanja teologov v pripravi tega predmeta in zahtevali njihove glave. Pri tem pa sploh ni važno, da je Teološka fakulteta članica Univerze in da so teologe v to komisijo imenovalle ustrezne šolske - ne cerkvene! - oblasti. Nedvomno pa je končni cilj tega manipuliranja izločitev diplomantov in diplomantk Teološke fakultete iz poučevanja tega predmeta. Nič ne pomaga, če imajo diplomo državne univerze in so za sedaj zanesljivo edini usposobljeni za poučevanje tega predmeta; že vnaprej so ožigosani, ker so za nekatere "moralno-politično"

oporečni. Tisti, ki so postali "demokrati" na hitro, očitno še niso utegnili prebrati Ustave do 14. člena, ki zagotavlja enakost vseh pred zakonom, ne glede na vero ali drugo prepričanje.

Dejstvo je, da ima ustrezen program za ta predmet samo Teološka fakulteta. Po eni strani namreč temeljito strokovno obdela religijski pojav in posamezna živa verstva, po drugi strani pa vsestransko osvetli krščanstvo v celoti in posebej večinsko Cerkev pri nas. Prav tako so študenti pedagoško in didaktično usposobljeni za poučevanje verstev in etike, saj to zahteva poseben način podajanja, ker bi sicer dosegali nasprotno učinke od pričakovanih. Verstva so svetovi, galaksije smisla, pomena, modrosti in navdih in kogar ne očarajo in jih ne vzljubi, jih preprosto ne more preučevati in poučevati z radovedno kritičnim umom. Tzvetan Todorov, mednarodno priznan strokovnjak v vedah o človeku, je zapisal: "Danes sem prepričan, da ni mogoče neprepustno ločevati med znanstvenikom in tem, kar proučuje. V vedah o človeku ne napredujemo resnično, če ni del znanstvenikove izkušnje vključen v to, kar preučuje. To seveda ne velja za naravne znanosti, ko npr. preučujete rastline ali mehkužce."

Pobudnikom kampanje dezinformacij, ki se je začela v zvezi s predmetom Verstva in etika, je kaj malo mar za dejstvo, da Cerkev nima nič pri tem in da Teološka fakulteta kot članica Univerze že usposablja strokovnjake za ta predmet. Nenazadnje jim je tudi malo mar, ali bo ta predmet koristen ali ne, važno je le, da bo v skladu z ideologijo "levice" in pod njenim nadzorom. V takih stališčih pa seveda nima stroka kaj početi, dovolj je, da si "strokovnjak" s prave strani. Človek bi si želel, da se moti, toda obnavljanje že preizkušenega oblastniškega scenarija ne daje nobenega upanja za strokovne vsebinske in pedagoške rešitve. Žal, še ena zamujena priložnost na šolskem področju, ki se pridružuje številnim drugim, na katere opozarjajo pedagogi in strokovnjaki z drugih področjih. Še en simptom, ki razodeva, na kako trhljli strokovnih temeljih se gradi naša šola.

Koroški Heimatdienst spet agitira proti koroškim Slovencem in Sloveniji. Pod naslovom Slovenske Koroške ni! Je izšla posebna številka glasila te organizacije Der Kärntner (Korošec) v skoraj 180.000 izvodih, katere namen je svariti koroško prebivalstvo pred grozečo "slovenizacijo" in tudi "evropeizacijo" dežele. Glasilo

nemške nacionalne organizacije se spotakne ob najnovejši nemški izdaji zemljevida Slovenije, ki ga je izdal ljubljanski geodetski zavod. V njem so poleg nemških imen koroških mest in krajev navedena tudi slovenska. Za Heimatdienst je dejstvo, da je Klagenfurtu pripisan Celovec, Villachu pa Beljak, dokaz, da si je Slovenija vsaj kartografsko polastila del Koroške, ker ga je s slovenskimi imeni označila za svoje etnično ozemlje. Tarča napadov so tudi koroški Slovenci - po pisanju Korošca jih je le še 10.000 ali dva odstotka vseh tamkajšnjih prebivalcev.

Dr. Ivan Štuhec v MAGU 19/97

Vse kaže, da se dogodki okrog cerkve z nastopom novega nadškofa Rodeta v zadnjem času dinamizirajo. Zdi pa se, da se je cerkev kljub vsemu v svojih javnih stališčih po večletnem spanju začela zbujati...

Imenovanje novega nadškofa v vsaki cerkveni pokrajini prinese veliko novega in pomeni prelomnico; povsem logično je, da se je to zgodilo tudi v Sloveniji z imenovanjem gospoda Rodeta za ljubljanskega nadškofa. Težave, ki jih je novi nadškof izpostavil v svojih prvih javnih nastopih, so v slovenskem prostoru obstajale ves čas. Recimo polemike glede šole, denacionalizacije - potekale so tudi prej, vendar najvišja cerkvena avtoriteta doslej ni zavzela tako jasnega in odločnega stališča. In to je verjetno po svoje vznemirilo slovensko javnost. V tem nisem videl strahotnega razkoraka med stališči, ki so v Sloveniji obstajala že prej, čeprav niso bila formulirana v besedi cerkvene avtoritete. Podoba o novem nadškofu kot strašno odločnem - razglasili so ga skoraj za jastreba - je popolnoma neupravičena. Iz dosedanjih izkušenj s pogajanjem med cerkvijo in državo je potegnil določene sklepe, ki so povsem normalni, logični in legitimni...

Zapisali so...

Janez Markeš v MAGU 19/97

Ideologija in tranzicija. Zgodba o "zgodbi o uspehu" je bila 1992. videti takole, vsaj tako so nam pripovedovali pokomunisti: Slovenci smo bili vedno, tudi v Jugoslaviji, nekaj posebnega. Že med drugo svetovno vojno smo v partizanskem gibanju položili temeljni kamen za slovensko samostojnost in ga nadgrajevali v socialis-

tični Jugoslaviji, kjer smo bili plen lakomnih Srbov. Toda marljive slovenske roke so po sistemu kamen na kamen - palača izdelali svoj gospodarski sistem, ki mu v pokomunističnih deželah ni para, politično pa smo svojo samobitnost dokazali, ko so slovenski komunisti, ki so bili v resnici vesčas prikriti socialdemokrati, odšli s 14. kongresa komunistične partije Jugoslavije. Naši menedžerji se lahko kosajo z vsemi v Evropi, katere del smo tako ali tako že po naravi, saj smo bili na strani zmagovite protifašistične koalicije, ki je skupaj s Hitlerjem premagala še kvizlinške izdajalske formacije in končno svobodno Slovenijo popeljala demokraciji v nedrje. Minister za šolstvo dr. Slavko Gaber je v slavnostnem govoru ob dnevu upora proti okupatorju dejal, da sta svobodoljubnost in pokončnost naših bork in borcev tisto, čemur se velja vsakič znova s spoštovanjem prikloniti.

Zgodba z druge strani, iz Evrope, ki jo je pred dvema tednoma zapisala Frankfurter Allgemeine Zeitung, pa je taka: Spreobrnjeni slovenski komunisti šest let po razglasitvi samostojne države še vedno nočejo spremeniti svojega odnosa do preteklega komunističnega terorja. V Sloveniji še vedno obstaja boljševistični nazor, po katerem so se v drugi svetovni vojni komunistični partizani junaško borili za slovenski narod, protikomunistični domobranci pa so bili izdajalci, kolaboratorji sil osi. Zato so številni grozljivi množični zločini komunistov (ki so med letoma 1941 in 1945 pobili več Slovencev kot Italijani in Nemci) označeni za nedvoumna junaška dejanja. Tako postane jasno, zakaj v Sloveniji doslej ni bilo kazenskih postopkov proti domnevnim storilcem komunističnih umorov. FAZ označi, da za to ideologijo stoji tudi premier Drnovšek, ki izhaja iz komunistične mladinske organizacije.

Poanta tega pisanja je, da pogled v Evropo in iz nje nazaj domov pomeni pristanek na trda tla. Slovenija z vso svojo ideološko navlako, s katero jo je založil komunizem, že v Rosenbachu (prva postaja za karavanškim predorom) nima kaj početi. To se nam zdi tudi najverjetnejši razlog, da je skladno z "belo knjigo" glede evropske zakonodaje harmoniziranih šele 200 od 1150 aktov. Ideologija je deviza preživetja Drnovškove oblasti in njegove stranke. Zdi se, da so resnično liberalni le pri zaščiti svojega na novo pridobljenega kapitala, povsod drugje pa se klanjajo "pridobitvam revolucije", ki je uradno ne priznavajo.

A N G L I J A

Mednarodne maše v stolnici londonske katoliške nadškofije Southwark (St George's Catholic Cathedral), letos je bila na 4. velikonočno nedeljo, 20. aprila, se je udeležilo veliko število vernikov različnih narodnostnih skupin. Za Vietnamci, ki so bili najštevilneje zastopani, smo bili prav Slovenci s številnimi narodnimi nošami na zelo vidnem drugem mestu in prvi med evropskimi narodi. Naše živopisane narodne noše povsod prijetno izstopajo. Pri letošnji slovesni mednarodni maši, vodil jo je pomožni škof nadškofije Southwark, msgr. Howard Tripp, so maševali pa številni župniki različnih narodnostnih skupin, je kar sedem naših ljudi v narodnih nošah z zastavo brezjanske Marije Pomocnice in z napisom SLOVENIJA pred škofom zastopalo našo skup-

nost v Angliji. Ko se je naša skupina približala škofu, jo je ta prav pri srčno predstavil udeležencem sv. maše: "To so Slovenci, zastopani tukaj s svojim župnikom. Lepo vas pozdravljam in želim mir vaši deželi!" Nato je slovenska skupina štirih žena, 13-letne Natalije, 16-letne Jožice ter našega nepogrešljivega Filipa odšla k vnožju oltarja. Med bogoslužjem smo sodelovali s prošnjo za vse potrebe v slovenskem jeziku, odgovor na prošnjo pa so povzeli verniki v angleškem jeziku.

Poleg predstavniške skupine v narodnih nošah se je mednarodne maše udeležilo še izjemno veliko naših rojakov. Iz Bedforda so prišli kar s posebnim avtobusom. Prav tako številna je bila udeležba Slovencev iz Londona. Letos nas je bilo toliko, da zbrani po bogoslužju pred stolnico nismo mogli vsi hkrati v ozkokotni objektiv župnikove polaroidne kamere. Z veliko udeležbo smo ga prijetno presenetili.

Seja ŽPS (župnijskega pastoralnega sveta) naše misije je bila v **soboto, 26. aprila**, v našem domu v Londonu. Ob 11. uri je bila v kapeli doma sv. maša, med katero smo se v molitvi spomnili vseh živih in pokojnih članov naše misije in še posebej članov ŽPS. Po evangeliju nas je župnik nagovoril s homilijo ob božji besedi iz Apostolskih del in iz Janezovega evangelija 14, 7-14: "Če ste spoznali mene, poznate tudi mojega Očeta." Nam kristjanom se Bog razodeva po Jezusu. Jezus je najvišje razodetje Boga. Človek je nemirni in vztrajni iskalec prave življenjske poti. Jezus pravi o sebi, da je On naša pot. Še več, je tudi cilj naše poti, je resnica in življenje. Kdor doseže to dvoje, je dosegel vse.

Na seji smo obravnavali nekaj tekočih zadev naše pastoracije, predvsem pa smo govorili o pripravah na bližajoči se Slovenski dan v Bedfordu v nedeljo, 25. maja. Člani ŽPS se veselimo prihoda nadškofa in metropolita dr. Perka med nas. Če Bog da, bomo letošnji Slovenski dan v Bedfordu lepo obhajali. Naš župnik bo kak teden pred našim praznikom poslal vsem Slovincem na Otoku, ki imajo kakršenkoli stik s katoliško misijo, župnijski list, v celoti posvečen Slovenskemu dnevu.

Dobrodelna ustanova **Pomoč Cerkvi v stiski** je 3. maja v westminsterski stolnici v Londonu **praznovala zlati jubilej**, 50-letnico obstoja in delovanja v korist stiskani Cerkvi po svetu. Bogoslužje je vodil kardinal Hume ob navzočnosti ustanovitelja, patra W. van Straatena, številnih duhovnikov in dobrotnikov ter podpornikov te katoliške človekoljubne organizacije. Ti so napolnili veličastno stolnico, ki ima prostora za nad

Pri letošnji mednarodni maši se je zbrala skupina naših rojakov.

2000 ljudi. Ustanova se je razvila iz pomoči in požrtvovalnega zavzemanja flamskega duhovnika patra Werenfrieda van Straatena za povojne begunce nemškega rodu, ki so bili izgnani iz vzhodnoevropskih dežel, ki so prišle pod komunistično diktaturo. Živel so v barakarskih naseljih in protiletalskih zakloniščih (bunkerjih) v Zahodni Nemčiji. Nihče se ni za njih briga. S prezirom so jih v začetku gledali tako zmagovalci - zavezniki kot tudi njihovi rojaki v Nemčiji. Trpeli so zaradi zapostavljanja, pomanjkanja hrane in v zimah zaradi mraza. Pater Werenfried je ugotovil, da so bili v tistem trenutku prav ti ljudje najbolj potrebni človeške toplote in materialne pomoči. Pomagati jim je začel tako, da je družinam s številnimi otroki dostavljajl meso (koline) svinj, ki jih je s pomočjo prijateljev in znancev redil z ostanki in odpadki (pomijami) vojaških (zavezniških) ter javnih ljudskih kuhinj in jedilnic. Ker je tem beguncem zlasti v zimskem času redno prinašal tudi slanino, so ga začeli njihovi otroci, veseli, ko je prihajal k njim s tako dragoceno pomočjo, ljubkovalno klicati "Spech-pater". Ko so po nekaj letih begunstva v Nemčiji zapustili barake in se razkropili po svetu, zlasti v ZDA, Kanado in Avstralijo in se kot delavni ljudje tam kmalu opomogli, niso pozabili na svojega dobrega "Spech-patra". Oddolžili so se mu tako velikodušno, da je lahko z njihovo pomočjo pater Werenfried ustanovil "Pomoč duhovnikom na Vzhodu" (Ostpriesterhilfe). Iz te pomoči pa se je razvila svetovna katoliška dobrodelna ustanova "Pomoč Cerkev v stiski" (Aid to the Church in Need), ki danes podpira Cerkev v stiski povsod po svetu. Prav Nemci so še

danes največji podporniki te človekoljubne katoliške organizacije.

Vse do današnjih dni je izdatno podpirala tudi katoliške misije narodnostnih skupin po Evropi, katerih dežele so bile zaslužnjene pod totalitarnim komunističnim režimom. Ta pomoč je bila dodeljena samo misijam v tistih evropskih državah, kjer Katoliška cerkev ne prejema nobene državne podpore. V zahodni Evropi so take države samo Anglija, vse štiri skandinavske dežele in del Francije (za pokrajini Alzacijo in Loreno je veljaven konkordat). Naše misije v Londonu, Parizu in na Švedskem so bile in so še danes materialno odvisne od pomoči omenjene dobrodelne ustanove. Ta pomoč je že začela usihati, ker se delovanje ustanove prvenstveno usmerja pomoči krščanskim Cerkvam v Rusiji (pravoslavni in katoliški) ter preganjanim kristjanom na Kitajskem.

*ŽPS slovenske katoliške misije
v Veliki Britaniji*

100-letnica Milke Hvala

Jubileji stoletnic naših rojakov na Britanskem otoku so zelo redki. Zelo smo veseli, da lahko tokrat objavimo novico o tako izrednem jubileju, ki ga letos, meseca junija, obhaja naša nadvse priljubljena Slovenka, gospa Milka Hvala.

Naša jubilarntka se je rodila 2. junija 1897 na Slapu ob Idrijci. Vedno rada pove, da je prišla na svet dva meseca prezgodaj, ker se je rodila po sedmem mesecu nosečnosti. Prve dni svojega življenja je komaj preživela. Da je doživela svoj stoti rojstni dan, je pravi čudež in prav gotovo samo Božja volja. Milkino življenje ni bilo lahko. Njena trdna

Milka Hvala – za svoj stoti rojstni dan

vera ji je pomagala prebroditi vse življenjske težave, ki jih ni bilo malo. Kot mlado dekle se je pridružila svoji sestrični v Egiptu, kamor so se zatekli mnogi naši rojaki s Primorske, potem ko so Italijani zasedli te naše kraje. Bila je gospodinja pri francoskogovoreči družini in se tako naučila francoščine in tudi arabščine, ki je tam občevalni jezik.

Med drugo svetovno vojno se je spoznala in poročila s poljskim vojakom in z njim odšla po končani vojni v Anglijo. Že zelo zgodaj je vdovela in tako mnogo let preživela sama, najprej v svojem stanovanju, zadnjih deset let pa v katoliškem domu sv. Petra, ki ga vodijo sestre redovnice iz reda Malih sester ubogih. Dokler ji je zdravje dopuščalo, je vedno prihajala k slovenskim mašam in je bila članica ekumenskega pevskega zbora sv. Cirila in Metoda do konca njegovega obstoja. Čeprav že toliko let živi v tujini, je vedno ostala neomajno zvesta Slovenka in zavedna katoličanka. Še vedno, kljub visoki starosti, rada veliko bere ne le v

slovenščini, ampak tudi v drugih jezikih, ki jih obvlada. Njena edina želja ob stotem rojstnem dnevu je dan, ki bo preživet v zahvalo Bogu s sv. mašo za vse prejete dobrote in visoko starost ter s prošnjo za nadaljnje dobro zdravje.

Vsi Slovenci v Veliki Britaniji ji iskreno čestitamo in ji želimo, da jo ljubi Bog ohrani in ji da še mnogo zdravih let. Naša stoletna slavljenka nam je lahko lep zgled pravega krščanskega življenja.

Gospa Milka, kličemo Vam na mnogo zdrava in zadovoljna leta. Spremlja naj Vas Božji blagoslov in varstvo Božje Matere Marije.

Savrič

A V S T R I J A

LINZ

Slovo od zveste Slovenke Kristine Schwaighofer

Kristina Schwaighofer se je za vedno poslovila od nas 10. aprila. Njena življenjska pot je bila precej trnjeva in težka. Posebej zadnje postaje njenega življenja, ko je bilo njeno zdravje precej načeto, so bile zanjo en sam križev pot.

Pokojna Kristina Schwaighofer se je rodila 19. aprila 1919. leta v Celju. Tam je preživela svoje otroštvo z bratom Rudijem in sestro Milico.

Po meščanski šoli se je izučila za šiviljo. V štiridesetih letih se je poročila in preselila v Graz. V za-

konu so se rodili trije otroci: Anni, Johanna in Herbert.

V drugi svetovni vojni je izgubila vse svoje premoženje, zato se je bila prisiljena preseliti iz mesta na deželo v vzhodni Štajerski.

Po ločitvi od moža je morala zelo trdo delati, da je lahko preživela svoje tri otroke.

V začetku petdesetih let je prišla v Zgornjo Avstrijo, kjer je spoznala svojega dolgoletnega življenjskega sopotnika Berta Faleja. In iz te skupnosti se je rodil četrti otrok, hčerka Helga. Oba sta trdo delala na kmetijah, da sta lahko preživela svojo družino. Leta 1964 sta se preselila v Linz.

Težko in naporno delo je pustilo posledice saj je bilo njeno zdravje precej načeto. Leta 1994 je prišel novi in eden izmed najtežjih udarcev v njenem življenju, ko je nepričakovano izgubila svojega zvestega sopotnika Berta. Po njegovi smrti si ni nikoli več prav opomogla. Njeno zdravje se je slabšalo, tako da je zadnja tri leta veliko časa preživela v bolnišnici, kjer je 10. aprila po dolgi

Kristina Schweighofer

in težki bolezni bila odrešena "vseh telesnih bolečin in spon" in poklicana v večnost.

Ob njenem slovesu želim v imenu slovenske skupnosti še enkrat izreči zahvalo za njeno zvestobo slovenskemu narodu in njen doprinos k naši skupnosti. Svoje narodnosti se ni nikoli sramovala. S ponosom je dala vedeti, da je Slovenka. Bila je zvesta slovenski skupnosti, kar je kazal njen redni obisk svete maše in njena prisotnost v slovenskem centru. Veliko je naredila za nas. Kot šivilja nam je sešila narodne noše, da smo lahko javno izrazili svojo pripadnost. Kot odlična kuharica nas je večkrat presenetila s svojimi dobrotami.

Naj ji večni Bog vsa njena dobra dela tisočkrat poplača! Vsem njenim sorodnikom, prijateljem in znancem iz Avstrije in Slovenije izrekam globoko sožalje. Pokojni Kristini Schwaighofer pa želimo, da se spočije od svojih bolečin in trpljenja.

Anton Zore

B E L G I J A

Velikonočni prazniki med izseljenci v Belgiji in na Nizozemskem

Velikonočni prazniki so med našimi rojaki po svetu zelo priljubljeni. V sodelovanju s slovenskimi društvi je Slovenska katoliška misija pripravila spored velikonočnih bogoslužij. Na veliki četrtek je bila

večerna služba božja v prostorih misije v Maasmechelenu, na veliko soboto pa blagoslov jedil v Genku, Maasmechelenu in v Heerlerheiden. Osrednja praznična sveta maša, pri kateri prepeval zbor Slomšek, pa je bila na velikonočno nedeljo v Maasmechelenu že ob 6. uri zjutraj. Sledil je skupni zajtrk, ki smo ga pripravili v sodelovanju z društvom Slomškom v društveni dvorani. Slovenci iz okolice Heerlerheiden pa so se zbrali pri slovesni božji službi v cerkvi sv. Kornelija. Tam je prepeval zbor Zvon.

Na velikonočni ponedeljek je bilo velikonočno praznovanje v italijanski cerkvi v Hoevezavlu (Genk). Pel je zbor Naš dom. Po maši je društvo Naš dom v svoji dvorani v Genku pripravilo praznično srečanje. Podobno srečanje je popoldne v svojem domu priredilo tudi društvo sv. Barbare v Maasmechelenu.

Vse praznične maše smo darovali v spomin na pokojnega mons. V. Žaklja, ki je bil pred enim letom žrtev prometne nesreče.

Slovenski zbor Adriatic na Valonskem

Med prvomajskimi počitnicami je slovenski zbor Adriatic gostoval na Valonskem v Belgiji. V Monsu je zbor 2. maja sodeloval na skupnem koncertu z vokalno skupino Les Rolandins in z glasbeno skupino Le Caber Feigh Pipe Band v avditoriju Abel Dubois. Naslednji dan pa je bil zbor Adriatic gost na koncertu pri mladinskem zboru v Collegiale St. Vincent v Soigniesu. Zbor Adriatic je prepeval pod vodstvom mladega dirigenta Mirana Bordona iz Ankara.

Skupina Les Rolandins je z omenjenim zborom navezala stike julija 1996, letos pa ga je povabila na obisk. Oba koncerta sta potekala pod pokroviteljstvom valonskega oddelka radia in televizije RTBF v Monsu in v organizaciji umetniškega srečanja pevskih zborov v provinci Hainaut, ki je potekalo na temo: naj mladi iz različnih narodov s pesmijo delajo za miru po svetu.

Slovenski učitelji na študijskem obisku v Belgiji

Od 25. do 30. aprila je bila na študijskem obisku v južni Belgiji skupina slovenskih učiteljev iz petih šol v okolici Ljubljane. Pri Slovcu Michaelu Wambachu v Monsu so si ogledali raziskovalni center CIA-VER, ki ga vodita z ženo. Skupino je spremljala Irma Veljič, sodelavka pri Glotti Nova. Učitelji se zanimajo za novo alternativno poučevalno metodo za osnovno šolo, ki jo je razvil Slovenec Michael Wambach. Sam na seminarjih po Sloveniji pripravlja učitelje za poučevanje s to metodo. Tokrat so prišli na hospitiranje v tri osnovne šole (Valonija, severna Francija in Luksemburg), v katerih že poučujejo po Wambachovi metodi. V popoldanskih urah so se srečali z Wambachom v pedagoških delavnicah. Med prostim časom pa so si ogledali večja mesta po Belgiji. V soboto, 26. aprila so bili po sprejemu pri slovenskemu veleposlaniku Jaši L. Zlobcu vabljeni v Maasmechelen, kjer jim je beneluški aktiv slovenskih učiteljev omogočil voden ogled rudarske občine, zvečer pa v prostorih Slovenske katoliške misije povabil na srečanje s slovenskimi učitelji in nekaterimi učenci. Ob odhodu je za slovo zadonela slovenska domača pesem v prepričanju, da na tujem nismo pozabili na rojstni kraj naših staršev in da smo z domovino tesno povezani. Takšna srečanja nas opogumijo, saj delo, ki ga v tujini opravljamo iz srca, ni lahko.

APZ Tone Tomšič spet med nami

Obširno smo že poročali, kako je APZ Tone Tomšič lani prepričano

Slovenska stojnica na Dnevu bratstva 1997 v Maasmechelenu

zmagal na tekmovanju Cantate 1996 v Maasmechelenu. Enega izmed najboljših slovenskih zborov že nekaj let uspešno vodi mladi zborovodja Stojan Kuret. Trenutno so mladi pevci na poti v Corek na Irskem, kjer se bodo udeležili mednarodnega zborovskega tekmovanja. Med potjo so se v ponedeljek, 28. 4., ustavili v Maasmechelenu za koncert pri slovenskem društvu Slomšek. Tudi drugič so poslušalce navdušeno pričali o svojim izvrstnem petju. Z njimi je potovala slovenska televizija, ki pripravlja oddajo o Tomšičevem potovanju na Irsko. Spremljal jih je tudi mladi komponist Ambrož Čopi, čigar dela so imeli na programu. Občinstvo je napolnilo mogočno in zelo akustično rudarsko cerkev sv. Barbare, saj ni pozabilo na ta odličen zbor, zraven pa še pritegnilo veliko drugih, ki lani niso mogli priti na tekmovanje.

Dejavnost učiteljev dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture v Beneluksu

Odkar v Beneluksu po raznih središčih redno poučujejo slovenščino, se učitelji od šolskega leta 1994/95 naprej pogosteje srečujejo.

Redno se udeležujejo seminarjev, ki jih skoraj vsako leto organizira Ministrstvo za šolstvo in šport, odgovorno za podporo in usklajevanje šolsko dejavnost po svetu.

Na teh sestankih v Sloveniji imajo učitelji slovenskega pouka možnost, da si izmenjajo izkušnje in da se v pedagoških delavnicah spoznajo z novimi poučnimi smernicami. Tako so se učitelji v Beneluksu udeležili seminarja v Medijskih toplicah (1995), potem pa še

dvakrat na Bledu (1996 in 1997). Udeležba na teh seminarjih jim omogoča, da svoje učence poučujejo slovenski jezik po najnovejših metodah in z najnovejšimi učbeniki in materiali.

Vsi si želijo, da bi bil njihov pouk še bolj učinkovit, zato se še naprej povezujejo s soslednim aktivom (leta 1996 so se dvakrat srečali učitelja v Maasmechelenu z učiteljema v Essnu) in med seboj.

Po prvem srečanju na veleposlaništvu RS v Bruslju in drugem srečanju na slovenskem konzulatu v Luksemburgu je bilo tretje srečanje v prostorih Slovenske katoliške misije v Maasmechelenu v nedeljo, 20. aprila.

V popoldanskih urah so si učitelji iz Beneluksa izmenjali izkušnje pri poučevanju po novem učbeniku "Dober dan, slovenščina", ki so ga začeli uporabljajo pri pouku to šolsko leto. Po malo več kot polletnem delu s tem učbenikom, je pomembno, da ga kritično ovrednotijo. Naprej so učitelji, ki so se udeležili zadnjega seminarja na Bledu, poročali o vsebini seminarja in predstavili novi učbenik (namenjen predvsem poučevanju mlajših slušateljev), "Slovenščina skozi letne čase", ki bo kmalu izšel. V aktivu se je predstavila nova učiteljica, ki bo od šolskega leta 96/97 naprej poučevala slovenščino na severnem delu Nizozemske. Na šolsko leto 1996/97 so se tudi programsko pripravili. Končno so se pomenili o sodelovanju in srečanju s skupino slovenskih učiteljev, ki se je v soboto, 26. aprila, pod vodstvom Irme Veljič in Glotta nova iz Ljubljane med študijskim obiskom v Belgiji ustavila tudi v Maasmechelenu. Tudi takšna srečanja povezu-

jejo in koristijo za šolsko delovanje med Slovenci v Beneluksu. Poleg naših učiteljev so bili na srečanje vabljeni tudi učenci, da spoznajo ustanovo Glotta nova.

Učitelji smo prepričani, da nam takšna srečanja pri pouku koristijo, zato si jih še želimo.

Polde Cverle

90 let Pepce Ajdišek-Kebel

V soboto, 22. marca, se je v cerkveni dvorani Houthalen Oost (vzhod) zbralo lepo število slovenskih rojakov in prijateljev, da s slavljenko Pepco Ajdišek, rojeno Kebel, proslavijo njen 90. rojstni dan.

Slavljenki Pepci so prihтели čestitat prijatelji iz belgijskega Limburga, iz Švice, Nemčije in Francije. To je bil praznik, da malo takšnih, saj je gospa Pepca še v dobri telesni kondiciji in je zaplesala celo nekaj plesov.

Slavljenka se želi s tem člankom zahvaliti vsem, ki so jo obdarovali in ji prišli čestitat.

"Dragi prijatelji, prirčna vam hvala za vašo številno udeležbo in prijetno doživetje!"

Na tem slavlju pa je pogrešala svojo sina Francija iz Francije, ki je bil nepredvidoma zadržan, ter našo lepo slovensko pesem. Slednjo še prav posebno, ker je sama dobra pevka in jo petje močno razveseljuje. Upam, draga Pepca, da še ni vse zamujeno, saj slavite 90-letnico celotno leto in ne samo en dan. Prepričani smo, da vam bo vaš sin Franci kmalu prišel osebno čestitat in tudi tukajšnji pevci se vam bodo ob prvi priložnosti oddolžili.

Slavje pa ne bi bilo tako uspešno, če ne bi organizacije vzela v roke njena snaha Anni Ajdišek-Klemenčič. Pri delu so ji pridno pomagali: Angelca, Anni, Anni, Dragica, Zinka, Greta, Viktor ter hčerka Veronika in sin Franci z ženo Jolando.

Svoji zvesti članici ob njenem tako visokem jubileju iskreno čestitajo društvu: Slomšek in Naš dom ter Slovenska katoliška misija v belgijskem Limburgu na čelu z župnikom Alojzom Rajkom. "Draga nam slavljenka, naj vas Bog ohrani pri dobrem zdravju, da se čez 5 ali 10 let spet zberemo v takšnem številu!

BZ

F R A N C I J A

MERICOURT

V nedeljo, 4. maja, je cerkveno občestvo v Mericourtu združilo v praznovanju krstno slavje. **Raymond in Valerie Lepoivre** sta prinesla v naročje Cerkve svoja dva otroka: **dveletnega Baptista** in **triletno Marine**. Veselju te družine se je pridružil kar veliko število sorodnikov ter slovenskih in francoskih prijateljev, saj je oče Raymond Francoz, mati Valerie pa Slovenka. Tudi duhovnik David, ki je krščeval, je zato obred in mašo opravil dvojezično, da bi se mogli čim bolj polno vključiti v dogajanje.

Božja beseda prve majniške nedelje je govorila o ljubezni: ljubezen je od Boga in kdor ljubi, pozna Boga. Jezus nas je tudi vabil: "Ostanite v

moji ljubezni... Vas sem imenoval prijatelje." O tem smo razmišljali in ob naših krščencih obujali zavest lastne krstne poklicanosti. Božji nagovor je v nas spet vžigal misel na dar božjega prijateljstva, ki nam je bil morda podeljen že pred veliko leti. Seme vere je bilo iz božjih rok darovano Baptistu in Marine, na poseben način je bilo zaupano staršem in nato tudi vsej naši krščanski skupnosti. Bodimo jima dober zgled in spodbuda k rasti v vsem, kar je božje.

Smrt pogumne matere

V začetku aprila (6. 4.) je v bolnišnici umrla **Karolina Vran**. Rodila se je 3. junija 1927 v Zagrebu, vendar je vedno obiskovala svete maše v slovenskem jeziku in sodelovala na vseh poljih pastoralnega dela. Rada je pomagala pokojnemu Stanislavu Kavaljarju. V Franciji se je poročila in imela z **Paulom Pauly** štiri otroke: Daniela, Anne Marie, Marie Paule in Jean Paul. Trije njeni vnuku so jo zadnja leta redno obiskovali v bolnišnici, saj je zaradi težke bolezni zgubila noge. Prejšnje leto sem jo obiskal in videl na njenem obrazu smeh in veselje, ker je vse te težave znala prenašati v luči vere in zaupanja. Lani sem ji podelil zakrament spovedi in ji podelil bolniško maziljenje. Tako se je še bolj okrepila s Kristusovim telesom, ki ji je dal jamstvo vstajenja, kakor je rekel naš Gospod: "Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan."

V krogu svojih otrok in vnukov ter prijateljev in znancev je bila v cerkvi Svetega Jožefa v BRUAY LA BUISIERE sprejeta po molitvi fran-

coskega duhovnika v svetlobo občestva svetnikov.

Njenim otrokom in vnukom izrekamo naše globoko sožalje, pokojno Karolino in njene domače pa vključimo v svoje molitve in dobra dela. Naj ji Bog pokloni večno plačilo in naj počiva v miru!

Loreto pri Arrasu

Kot vsako leto se bomo tudi 15. avgusta 1997 verniki s severa Francije in od drugod srečali pri Mariji v Loretu. Sveta maša bo ob 10. uri v cerkvi. Pridite v lepem številu, da nam Marija, božja in naša Mati, da veliko milosti in ljubezni. Obvestite tudi svoje prijatelje in znance!

Srečanja in obiski po jugozahodnem delu Francije

včasih obiskali tiste, ki so popolnoma bili in so še pozabljeni od vseh. Take in podobne opazke so bile napisane upravičene ali pa ne. Kajti resnica je čisto druga stvar kot pa mišljenje in hitri zaključki nekaterih ljudi, ki sem jih že večkrat obiskal v teh treh letih in pol mojega delovanja v Parizu, na severu in na jugozahodnem delu Francije. Napravil sem načrt in se v sredo, 16. aprila, odpravil proti Toulouseu, ki je od Pariza oddaljen 750 kilometrov. Vozil sem cel dan po lepi pomladanski pokrajini, ki je v tej dobi enkrat vrt pisanega cvetja in zelenja. Vsa narava poje čast Stvarniku, ki nam jo v moči božjega očesa riše v srca in misel naše vesti in občudovanja. Pred Toulouseom sem se ustavil in prenočil **pri dobri slovenski družini**, doma iz Brd na Primorskem. Pri **Simonitovih** smo se ob bogato obloženi mizi pogo-

varjali dolgo v noč. Spraševal sem o življenju in veri v njihovi družini in tudi sami so me spraševali glede znancev in prijateljev Slovencev, ki jih poznajo in so raztreseni po Franciji. Večer je bil zelo lep in zjutraj smo imeli pri njih sveto mašo še z drugimi Slovenci. Pred sveto mašo je bila priložnost za sveto spoved. Med pridigo sem jim priporočal, naj ostanejo zvesti Bogu, slovenski Cerkvi in narodu, ter jim naročil: *"Bodite vedno povezani s slovensko katoliško misijo v Parizu! Le tako bomo skupaj ustvarjali nova prijateljstva in se bolje spoznali, kakšni smo in kaj bi morali ostati."*

Naslednji dan sem imel sveto mašo pri naših fantih, ki so v tujski legiji. Kar lepo število se jih je zbralo pri sveti maši, pri kateri so lepo sodelovali, še lepše peli. Med njimi je bilo tudi veliko Poljakov, ki so po mašnem blagoslovu tudi zapeli poljsko pesem na čast Mariji, kraljici Poljske.

V petek zjutraj sem prišel v LURD, kjer sem ostal en dan in obiskal več družin v vsej okolici. Kar lepo število Slovencev prebiva v tarbski škofiji, s katerimi se občasno srečamo in pogovorimo.

V soboto sem bil pri slovenskih sestrah **"Vernih duš v vicah"**, kjer sem sestre **Heleni Zorko** čestital za njeno 70-letnico redovniškega življenja. Njeno delovanje je bilo in je še vedno polno veselja, molitve in žrtvovanja za Boga, Cerkev in Slovenijo. Že leta in leta pridno dela v Lurdu in skoraj vsako slovensko romarsko skupino sprejme s svojim nasmehom in pristnim slovenskim pozdravom. Za njeni veliki jubilej ji čestitamo in želimo, da bi še dolgo let delala v Lurdu in

nam delila bogastvo njega, ki je naše upanje in ljubezen. Draga sestra Helena, še na mnoga leta! Bog vas živi!

V pokrajini **Gironde** sem obiskal več slovenskih družin, ki so že leta v Franciji. Njihovi otroci in vnuki še vedno nekoliko govorijo slovensko in so ponosni, da so Slovenci. Če imajo priložnost skoraj vsako leto gredo na Primorsko in kot še dodajo v Italijo. Ne smemo jim zameriti, ker so njihovi starši prišli sem zaradi političnih razmer, in ne da bi postali bogatejši. Skoraj vse slovenske družine na tem delu Francije so s Primorskega. Še neka stvar me je presenetila, da so prav naši ljudje najboljši organisti ali pa cerkovniki pri francoski Cerkvi. Hvala Bogu, da imajo še vedno vero v Boga in Cerkev, ki so jo prinesli iz Slovenije.

Vsi ti obiski po slovenskih družinah me opozarjajo, da bo treba imeti še več vezi z vsemi Slovenci, ki se to še čutijo. Zavest, da pripadajo Sloveniji, jim daje moč, da se čedalje bolj povezujejo s sorodniki doma in ljudmi po svetu.

MERLEBACH

Poročilo iz Freyminga – Merlebacha in Habsterdicka

Tudi letos smo se 1. maja zbrali ob podobi "Marije Pomagaj z Brezij" na Habsterdicku.

Romanje na ta dan je začel pred nekaj desetletij pokojni msgr. Stanko GRIMS. Slovenci iz sosednje Nemčije, iz Alzacije, Nancyja in seveda Lorena so se v velikem številu zbrali k slovesni službi božji, ki jo je vodil župnik iz Pariza Silvo Česnik ob somaševanju G. Modica iz Manheima, G. STREIFF, župnika iz Stiring-Wendla, g. PANICZA, predstavnik poljske skupnosti, in G. KAMINA.

Pri maši je prevladovalo ubrano ljudsko petje, za orglami je prvič vodil liturgični zbor Slovenske misije Jacky ZAPP. Glasbeno spremljavo so poživili tudi otroci družine KOREN iz Stiringa, ki s starši redno sodelujejo pri nedeljskih mašah v Merlebachu.

Šmarnice v slovenski kapeli

Ob 12h je našo skupnost pozdravil župan mesta Stiring na skupnem kosilu v Slovenskem domu v Merlebachu, ki je bil tokrat napolnjen do zadnjega kotička.

Ob 15h smo se zbrali v kapeli sv. Jožefa na slovesnem zaključku s petimi litanijami Matere Božje in blagoslovom z Najsvetejšim. Po litanijah se je spet napolnila dvorana s Slovenci, ki so še nekaj ur ostali ob kavi in dobrih domačih poticah.

To srečanje je bilo v vseh pogledih uspešno, tako človeških kot duhovnih. Hvala vsem, ki so tako poskrbeli za uspeh, posebno še kuharicam, za katere je bil to zelo naporen dan, prav tako za vse, ki so že po tretji uri jutraj začeli s pečenjem prašiča na ražnju, pod vodstvom neutrudnega g. SAJOVCA.

V mlinu Thicourt bo letos kresovanje 14. junija od 15h dalje. Vsi lepo vabljeni.

Vaš župnik Jože Kamin

PARIZ

Po mnogih dogodkih prejšnjih dveh mesecev je bilo tokrat v Parizu nekoliko bolj umirjeno, popraznično. Toda velikonočno veselje je v nas še živo. To veselje nam prinaša veliko majhnih, na videz nepomembnih dogodkov. Saj niso pomembne samo proslave, velike prireditve, koncerti. Vsako srečanje, tiha in neopazna molitev, vsaka pot, ki jo storimo v dobro naših ljudi in skupaj z njimi, morda prevod dokumentov ali ureditev takih in drugačnih vprašanj - vse je pomembno, vse je v božjo čast in slavo.

Na poseben način smo že dalj časa povabljeni h krščanskemu služenju

po družinah, ki prihajajo v Pariz zaradi srčnih operacij svojih otrok. Tako iz meseca v mesec gostimo koga v našem domu. Seveda je to povezano tudi s številnimi potmi, prevozi, spremljanjem in prevajanjem v bolnišnici itd. Najbolj pa take družine potrebujejo spodbude in opore v trenutkih tesnobe, negotovosti.

Tovrstna oblika pomoči ima še eno prednost: povezuje med seboj tudi naše rojake v Parizu in okolici z našo župnijo. Marsikdo od teh ljudi pride osebno v slovenski dom ali se kako drugače pozanima za zdravje otrok, ki morajo na operacijo, ker so mogoče iz njegovega rodne kraja v Sloveniji ali kje v bližini. Tako pridejo v stik tudi z nami duhovniki in to je obojnim v posebno veselje. Bog izbira številna pota, da nas zbližuje. Da se te vezi vsaj ne bi krhale in oslabele!

V aprilu nas je prijetno osrečil nekoliko nepričakovan obisk. Na zadnjo nedeljo se nam je namreč pri nedeljski maši pridružila velika skupina mladih iz kamniške dekanije (več kot 100 jih je bilo), ki so za nekaj dni prišli spoznavat lepote Francije. Obrazi naših ljudi so kar žareli od veselja, ko smo poslušali petje iz mnogih mladih grl in vse drugo sodelovanje, ki so ga pripravili pri maši. Vtis tega enkratnega presenečenja se je že naslednji dan hitro razširil med ljudmi in kaj kmalu smo slišali izraze obžalovanja tistih, ki jih ni bilo. Kaj naj rečemo ob tem? Morda to, da nas ima Bog zelo rad in nam zato pripravi od časa do časa kakšno posebej nadejano doživetje. Če se bomo zvesto udeleževali naših oltarnih srečanj, smemo upati, da nas čaka

še veliko lepega, saj je konec koncev lepo vse, kar je skupno.

V soboto, 3. maja, je bilo prvomajsko srečanje Slovencev v Parizu. Pripravilo ga je Društvo Slovencev v Parizu. Društvo je povabilo zbor **MePZ Rado Simoniti iz Goriških brd** pod vodstvom **Rozine Konjedic**. Po sveti maši nam je zbor v kapeli svete Terezije pel pesmi od Prešerna, Rada Simonitija, Matija Tomca in še mnogo drugih komponistov in pesnikov. Zbor nam je sporočal: "Vaše korenine izhajajo iz slovenske zemlje; duh slovenstva, ne glede kje Slovenec živi, pa je cvet na skupnem drevesu." Naše korenine črpajo moč besede, vere in za vesti iz slovenske zemlje, ker smo Slovenci v vsej pristnosti in pripadnosti, čeprav živimo na tuji zemlji in s tujimi ljudmi. Vsak Slovenec v svetu je ambasador vseh Slovencev doma in po svetu. Besedilo in melodija pesmi nas je vsaj za nekaj trenutkov zazibala v svet sanj, da je slovenska zemlja lepa in posejena z rožami, ki nikdar ne bodo ovene le v spominu človeka. Na koncu pa nam je pesem "Pozdravljena domovina" odprla srca, da smo vsi v velikem veselju in zadovoljnimi obrazi prikazovali notranje zadovoljstvo. Na koncu je predsednik Društva Slovencev v Parizu z otrokoma podaril šopek rož in se je v imenu nas vseh zahvalil pevcem za umetniško izvajanje. Nato smo se vsi skupaj preselili iz kapele v dvorano slovenskega doma v Chétyllonu, kjer nas je že čakala dobra večerja, ki so pripravile pridne roka Marjana Kurenta, Martina Golobič, Davida Kurenta, Eve Sutlič in Marije Škrli. Pri vratih nas je z nasmejanim obrazom sprejela Marjanca Ložar, pri blagajni mizi pa Jože Šimc. Na odru so igrali fantje iz Goriških brd, ki so

prišli z zborom Rado Simoniti. Vsak je prinesel s seboj košaro dobre volje. Vsi smo se počutili kot ena družina pri skupni mizi. Janezu Ložarju in vsem ljudem, ki so kakorkoli pomagali, da se je ta večer podaljšal do jutranjih ur, gre velika zahvala.

KNUTANGE

3. februarja je praznovala 90-letnico **Julka Durn**. Vsi v Lorenu jo poznamo kot teto Julko doma iz lepe Vipave. Rodila se je v Poniževi družini, ki je bila v Vipavski dolini zelo znana. Poročila se je leta 1930 v Vipavi in še isti mesec odšla s svojim možem Alojzom Durnom v Francijo, kjer sta imela šest otrok. Njihovo življenje je v prvih letih bivanja v Franciji potekalo težko in revno. Med drugo svetovno vojno so hudo občutili, kaj pomeni tujina. V tem času so **izgubili tudi hčerko Marijo** Magdaleno, kar je pomenilo za Julko velik udarec. Samo vera, ki jo je prinesla s seboj iz domačih krajev, ji je dajala poguma, da je vse lažje prenašala. Večkrat mi je dejala, ko sem bil še v Metzu: "G. Silvo, Vipava je lepa in vedno bolj mislim na domači kraj. Log, kjer je naša vipavska Mati Marija, me vedno kliče k sebi. Koliko lepega sem doživela v Logu!"

Leta 1967 v septembru ji je **umrl mož** in od takrat je bivala vedno sama. Vsaki mesec je romala na kak svet kraj, kjer se je v molitvi zatekala k Bogu in Mariji. Veliko je molila za mir v svetu in po družinah. To še vedno dela, kot je prej, saj sama pravi: "Drugo mi ne ostane kot molitev!" Naročena je na vse slovenske katoliške časopise in revije. Veliko daruje za misijone, kjer delajo naši misijonarji. Še vedno

pravi: "Kdaj pa bomo pomagali revežem, če ne danes, kajti jutri bo že prepozno!" Pri 90 letih je še čila in zdrava. Le včasih mi malo potarna, da jo bolijo noge in da je stara.

Draga teta Julka, vsi slovenski duhovniki v Franciji in mnogo ljudi, ki vas poznajo, vam čestitamo za tako velik jubilej in vam kličemo: "Bog vas živi še mnogo let med nami in bodite vašim otrokom, vnukom, vnukinjam in nam vse svetel zgled, kako je treba črpati iz vere upanje, dobroto in ljubezen!"

Oznanila za pariško župnijo

1. junija bomo imeli ob 10. uri **sve-to birmo**, ki jo bo otrokom podelil koprski škof, g. Metod Pirih. Po sveti maši se bomo dobili na dvorišču slovenskega doma z našim škofom in se lahko z njim pogovorili. Povabite še druge prijatelje in znance, da nas bo res veliko pri molitvi in na srečanjih.

Isti dan bo tudi **prvo sveto obhajilo** za naše najmlajše!

15. junija bo **zaključek slovenske šole** po sveti maši v dvorani slovenskega doma v Châtillonu.

Zlata maša

Zahvalna maša ob 50-letnici duhovništva (ki jo navadno imenujemo zlato mašo) bo **prelat IGNACIJ ČRETNIK** daroval za pariško in vso našo skupnost v Franciji v **nedeljo, 14. septembra**, ob desetih dopoldne v kapeli svete Terezije v Châtillonu. Pridigal bo pomožni škof Jožef Smej. Zlatomašnik in župnija toplo vabijo k tej sveti maši in prijateljskem srečanju po maši v dvorani slovenskega doma. Vsi, ki ga poznamo in spoštujemo,

se bomo ta dan veselili z njim. Že zdaj prosimo Gospoda, naj mu nakloni še mnogo let duhovniške službe v njegovem vinogradu.

Zahvalno zlato mašo ob 50-letnici duhovništva bo prelat Čretnik daroval prvo nedeljo v juliju ob pol enajstih v svoji rojstni župniji Šmartno pri Velenju (po novem Sv. Martin v Velenju, Šmartna cesta 2). Pridigal bo pomožni škof Jožef Smej iz Maribora. Vsi, ki boste takrat v Sloveniji, ste prisrčno povabljeni k tej slovesnosti!

Svetovni dan mladih v Parizu

Slovenska mladina se bo mudila v Parizu od 18. do 24. avgusta. Med temi dnevi bodo bivali po družinah, skupnih prostorih, šotorih. Med tem časom bodo imeli festival, kateheze, križev pot, človeško verigo okoli Pariza, slovesna maša s papežem in še in še. Vsak Slovenec, ki biva v Parizu ali bližnji okolici, je povabljen, da na tak ali drugačen način sodeluje. Vsako še tako majhno delo bo dobro vsem skupaj delo. Vsi smo pa že zdaj povabljeni, da za ta veliki dogodek veliko molimo za dobro mladine z vsega sveta.

Šola in verouk za leto 1997/1998 se bosta začela v nedeljo, 7. septembra, ob 14.30. Starše, otroke in mladino vabimo, da se vpišejo že prej kot zadnji dan. Vsi, ki se hočete poglobiti v vero in znanje slovenskega jezika, ste lepo vabljeni k sodelovanju.

Slovenska župnija v Parizu želi vsem srečne, vesele in bogate počitnice in srečno vrnitev nazaj!

14. julija bo praznoval **g. prelat Nace Čretnik svojo osemdesetletnico**. K temu visokemu jubileju mu

slovenske župnije v Franciji in vsi ljudje, ki ga imamo radi, želimo še mnogo let življenja.

Uredil Silvester Česnik

H R V A Š K A

ZAGREB

V Zagrebu v januarju in februarju ni bilo maš v slovenskem jeziku, zaradi slabih vremenskih razmer in težki poti v zimskem času, kar je zlasti neugodno za starejše ljudi in tudi za duhovnike, ki prihajajo v Zagreb iz Slovenije, iz videmske in leskovške dekanije. Tako so žal pevci, ki so naštudirali Pastoralno mašo Lojzeta Mava, to zapeli samo enkrat, na dan sv. Štefana. Slovo od starega leta, priredil ga je upravni odbor Slovenskega doma, nam je podaljšal praznično razpoloženje. Dekliški pevski zbor Mavrica iz Postojne pod vodstvom Ane Fajdiga nam je s koncertom božičnih pesmi voščil zlasti miru v novem letu.

Po recitalu "Slomšek med nami"

Pri prvi maši v marcu smo se spomnili naše članice Svetke Korić, ki smo jo pokopali v januarju. Na cvetno nedeljo smo z blagoslovitvijo butaric, ki so tako značilne za Slovenijo, že začeli praznovati velikonočne praznike, še bolj pa čez štirinajst dni, na belo nedeljo. Takrat nas je razveselil z recitalom **Slomšek med nami** g. Tilen Skubic. Slomškovo ime je tesno povezano z zagrebškimi Slovenci. Pred drugo svetovno vojno je Slomškovo prosvetno društvo skrbelo za slovenske maše v Zagrebu in za kulturno življenje med Slovenci. G. Tilen Skubic, ki ga poznamo kot televizijskega napovedovalca, se je znal vživeti v Slomškovo dušo, zato so prepričljivo izzvenele Slomškove besede o slovenskem jeziku, o ljubezni do slovenskega naroda... Neposredno smo doživeli, zakaj so ljudje tako radi poslušali Slomškove pridige. Zlasti starejšim, ki so jim Slomškova dela znana še iz šole, je bil ta recital prijeten spomin na mlada leta. Po recitalu kar niso nehali spraševati g. Tilna o Slomšku, zanimali so se zlasti za njegove pesmi. Ko pa je g. Tilen Skubic videl, v kako težkih razmerah

živijo tu upokojenci, saj je veliko takih, ki imajo okrog 200 DEM pokojnine, se je velikodušno odpovedal honorarju. Žal pa na ta recital niso prišli tisti Slovenci, ki ne hodi-jo k slovenskim mašam in ki ne poznajo Slomška niti kot pesnika, pisatelja in vzgojitelja.

V nedeljo, 4. maja, smo mašo darovali za župnika in planinca Jakoba Aljaža ob 70-letnici njegove smrti. Njegova velika zasluga je, da je Triglav ostal slovenski. Veliko Slovencev v Zagrebu je navdušenih planincev. Med njimi prednjači naša najstarejša članica g. Marija Rapotec, ki kljub 96 letom gre še vsako nedeljo na Sljeme. Zato je ta maša izzvenela kot zahvala za vsa lepa doživetja na planinskih izletih in pohodih.

M. K.

K A N A D A

TORONTO

Slovenski izseljenci v Kanadi

Po drugi svetovni vojni se je odselilo v Kanado kar lepo število Slovencev in si tam ustvarili dober življenjski standard. To so bili v glavnem ljudje, ki so se umaknili rdečemu teroru ter si po zaslugi kanadskega majorja P. H. Barreja rešili svoje življenje. Celovška zarota, o kateri je pisal grof Tolstoj, je konec maja 1945 zahtevala več kot 12.000 žrtev, ki živo pričajo o tragediji slovenskega naroda. Ti begunci so se kmalu znašli v novi domovini in ko so odslužili enoletni kontrakt, se jih je večina naselila v

Torontu in bližnji okolici. Po vojni je bilo dovolj dela, zato so kaj kmalu zgradili v Torontu dve cerkvi in dvorani, kjer so se zbirali, prirejali koncerte, igre in bankete v dobrobit obeh župnij. Med rojaki, ki so bili enakega prepričanja, je vladalo razumevanje in tesno sodelovanje. Bilo pa je tudi nekaj levičarjev, ki so sejali med našimi begunci nezadovoljstvo, a teh je bilo zelo malo in se niti niso družili v naših župnijah. Obe župniji sta zaživel poln razmah v kulturnem in verskem pogledu, ustanovili so razna društva kot pevske zборе, igralske in plesne skupine, športna društva, žensko ligo in nad vse pomembno slovensko sobotno šolo, ki je med tukaj rojeno mladino ohranjela slovensko zavest in kulturo. Brez dvoma je politična emigracija bila tista, ki je v Kanadi ohranjela slovensko kulturo.

Po letu 1960 pa je prišel v Kanado ogromen val ekonomskih rojakov, od katerih se je lep del priključil obema župnijama, velik del pa je skrbel zase, da si je gospodarsko

uveljavil in izboljšal standard. Nekateri so se po nekaj letih emigracije vrnili domov, kjer so si s prisluženim denarjem, ustvarili lepo prihodnost. Zadnja leta pa obe župniji vidno pešata, mladina se je odtujila, se vpisala v angleške župnije ali pa nikamor. Če imaš za seboj mladino, potem se ni treba bati, da bo župnija izumrla. To pa je odvisno od narodno zavednih župnikov, ki z dobrimi laiki vodijo narodne skupine v tujini. Prva cerkev, zgrajena pred 44 leti, danes vidno hira. K bogoslužju prihajajo le ostareli župljani, mladine pa ni, zato župnik oddaja cerkev in dvorano protestantski skupini, da se cerkev lahko vzdržuje. To je žalostna stran vsake emigracije po svetu in seveda naravni postopek narodnih skupin. Druga župnija v New Torontu je zaenkrat še zelo dejavna na verskem in kulturnem polju ter je številčno najmočnejša slovenska skupnost v Kanadi, saj šteje več kot 3000 vernikov. Število slovenskih otrok v sobotni šoli sicer pada, zdaj jih prihaja v šolo približno 100, pred leti smo jih imeli okoli 250. Vseh 36 let

let sem podpravnatelj in učim 7. razred. Na koncu leta učenci dobijo diplomo, s katero se lahko vpišejo v zadnji, 10. razred, ki je priznan od kanadske vlade, da so končali slovensko šolo in s tem dobili dokument, da so doma v obeh jezikih. V župniji vodim tudi tri tečaje slovenščine za odrasle, pri katerih mi pomaga Mimi Radovan, dolgoletna učiteljica na slovenski šoli. Prijavi se jih veliko, a do konca jih zdrži le tretjina. Tečaj traja osem mesecev po dve uri na teden, in sicer ob večerih. Obiskujejo ga tudi tujci, ker je pač veliko mešanih zakonov. Tudi naša mladina se združuje pri skavtih in skavtinjah, v plesnih skupinah, otroškem kotičku, mladinskem zboru. Pomembno vlogo pa igra župnijski svet, ki ima parkrat na leto svojo sejo. Za božič in veliko noč župnik Ivan Plazar povabi kakšnega misijonarja iz Slovenije, kar je tudi župljanom zelo všeč. Lani je župnija praznovala 35-letnico obstoja, v oktobru pa je bilo prvič v Torontu slavje Baragovih dnevov; gostoval je koroški pevski zbor Gallus pod vodstvom Jožeta Ropitza. Prvi dan je prepeval v naši cerkvi in imel v dvorani koncert, drugi dan pa je nastopil v torontski katedrali sv. Mihaela. Tudi bela žena smrt se med nami pogosto oglašja in pobira kulturne delavce, katerih je čedalje manj. Pred božičem je umrl naš organist Jože Osana, sestra Miranda Kavčič, prof. dr. Vojimir Bratina in pevovodja Dušan Klemenčič pa po novem letu. Vsi rojaki in rojakinje, zlasti politična emigracija, se trudimo, da bi obdržali obe župniji in ohranili slovenstvo. To želimo tudi vsem skupinam po širnem svetu in uredništvu Naše luči, da bi širila slovensko zavest in vero še naprej v naši

Udeleženci tečaja slovenščine za odrasle

tako nestanovitni prihodnosti! Lep pozdrav!

Poročevalec
Blaž Potočnik

N E M Č I J A

BERLIN

Tim, Jan, Anton, Maurise in Valentina so naše novo upanje

Velikonočni prazniki so v Berlinu minili v lepem duhovnem razpoloženju in v duhu velikega upanja ter pričakovanja za prihodnost slovenske župnije. Obredi velikega tedna so bili obiskani nad pričakovanji. Veselje smo delili z novimi člani naše župnijske skupnosti, saj smo imeli v tem času kar tri krste.

TIM JAN ANTON BALAZIČ, sin Ladislava in Mirele, je prejel sv. krst v krogu vse župnije na veliko noč, kar je praznovanje še polepšalo.

Na belo nedeljo je prejel sv. krst MAURISE VOGEL. Poleg staršev, očeta Andrea in matere Jolande, ter dečkovih botrov se je tudi tokrat zbralo veliko ljudi, ki so lepo sprejeli novega kristjana medse.

Naslednjo nedeljo, 13. aprila, smo bili priča krstu male VALENTINE ERMAN, hčerke Dine in Martina (član našega "hišnega" ansambla Druga generacija). Znova lepo doživetje, ker je bil krst med mašo in se je zbralo veliko ljudi.

Vsi se veselimo novih kristjanov, našega upanja za prihodnost! Že-

Po sobotni maši se radi zberemo v župnijskih prostorih.

limo jim, da bi jim njihova krstna sveča svetila vse življenje, jim dajala luč in upanje, moč in vero v Boga in človeka.

Ti krsti so spodbudili še druge očete in matere, da bodo dali krstiti svoje otroke. Tako je v bližnji prihodnosti na vidiku še nekaj krstov, mi pa se že pripravljamo na slovesnost prvega svetega obhajila, ki bo 11. maja.

V cerkvi sv. Elizabete so vedno dobrodošli tudi bralci beril iz Slovenije.

Spet kliče nas venčani maj

V deželo je prav potihlo prišel mesec maj. Maj ima v našem življenju poseben pomen. Imenujemo ga mesec ljubezni. Po nestanovitnem aprilu pričakujemo v maju otoplitev, travniki ozelenijo, zacvetijo šmarnice...

Šmarnice! Te čudovito dehteče cvetice! Beli zvončasti cvetovi se skrivajo med suličastima listoma. Šmarnice pa niso le rože, pač pa tudi majniška pobožnost, namenjena Mariji. Slovenci smo znani častilci Marije in v maju se naša ljubezen do nje še posebej pokaže. Vsaka kapelica, postavljena Mariji v čast, je okrašena, pred Marijine podobe in kipe še posebej otroci radi prinašajo šmarnice. Maj imenujemo tudi Marijin mesec.

Spominjam se šmarničnih pobožnosti iz mladosti. Bilo nam je kar v krvi, da smo otroci brez vsakršnega opominjanja vsak večer šli v cerkev k šmarnicam. Ko je naš stari župnik umrl, je k nam prihajal duhovnik iz sosednje župnije, ki pa ni utegnil poleg vseh obveznosti brati še šmarničnih beril v obeh župnijah.

Zato se je nekaj starejših, globoko vernih žena, spomnilo, da bi to lahko opravili sami.

Našle so mene in kot 13-letno dekletce sem vsak večer ob 19. uri brala šmarnična berila. Potem smo zmolili še litanije Matere Božje, vmes pa peli čudovite šmarnične in druge Marijine pesmi.

Čudovite šmarnice so bile to. Na tiste čase me še vedno spominja rožni venec in knjižica, ki so mi jo podarile v dar tiste hvaležne, skromne kmečke matere. Čeprav so od takrat minila tri desetletja, imam te večere globoko vtisnjene v spomin. Takrat se nisem zavedala pomena, globine te pobožnosti. Danes to vem in zelo cenim vsakega mladega človeka, ki je pripravljen nekaj storiti za dobro vseh.

V tujini je človek prikrajšan za šmarnice, ker zaradi pomanjkanja duhovnikov, velikih razdalj do cerkve ter drugačnih navad to ni mogoče. Spomini pa se vračajo nazaj v mladost in pred očmi se pojavi podoba Marije z Jezuščkom v naročju, Marije, tako lepe, tako mile, naše kraljice, matere, priprošnice...

Marsikdo bo v teh majskih dneh obiskal domovino. In marsikoga bo pot zapeljala do domače ali katere druge cerkve. Mogoče na Brezje, kjer bomo poklekili pred milostno podobo Marije Pomagaj in se Mariji zahvalili ali jo poprosili za zdravje, za razumevanje v družini, na delovnem mestu, za srečno vožnjo... Marija bdi nad nami in naše iskrene priprošnje usliši, nam suši solze in lajša bolečine. Zaupajmo se ji in lažje nam bo!

M. M.

Goličkovi mami

*Mlada si se poročila,
v zakonu osem otrok rodila,
mnogo nas otrok,
k svetemu krstu znosila.
Tvoja hrabrost in nasme,
ostala bosta v spominu,
kakor kolački, pisane pirhe,
pomaranče, ko za veliko noč,
v košu si jih nam nosila.
Deset nas otrok si obdarila,
čutili smo se kot ena smo družina.
Prišla si med nas,
bilo je veselje, sijala je luč.
Kristusova luč naj tebi
nikoli ne ugasne!
Saj za veliko noč
bila si pogoščena,
rešena bolečin, trpljenja,
v spremstvu angelov,
odšla od nas
si v večno življenje.*

MÜNCHEN

Predavanje o Maldivih - Inž. Andrej Voje je navdušen potapljač. Poklicno se izpopolnjuje pri Siemensu in je reden obiskovalec naših nedeljskih maš. V nedeljo, 27. aprila, nam je po maši v župnišču

doživeto predaval o svojih dogodivščinah na tem otočju, ki so pravi raj za potapljaške navdušence. Z diapozitivi nam je prikazal čuda podvodnega sveta, spregovoril o življenju domačinov, njihovih običajih in o lepota nam neznane dežele. Hvaležni smo mu za lep večer in upamo, da nas bo še kdaj razveselil s kakšnim predavanjem.

Birma in prvo sv. obhajilo bo v nedeljo, 15. junija, ob 12.00. Slovesnost bo vodil koprski škof, msgr. Metod Pirih. Za našo župnijo bo to velik praznik. Zato prosimo župljane, da se kljub spremenjeni uri v kar največjem številu udeleže sv. maše in se v molitvi spomnijo naših birmancev.

Novo šolsko leto začnemo 20. septembra. Čeprav se je število naših šolarjev zmanjšalo, bomo imeli pouk na vseh razrednih stopnjah. Pripravili pa bomo tudi tečaj slovenščine za popolne začetnike. Interesenti naj se čim prej prijavijo.

Naročniki Naše luči, ki plačujejo naročnino po pošti, naj prosim navedejo, za koga to naročnino plačujejo. Včasih dobimo nakazilo,

Mladi iz Münchna med nastopom

Pokojna Pavla Marolt

ki ne odgovarja naročniku. Tako sta nam Franz Riedl in Irmga plačala naročnino, čeprav nista na našem seznamu naročnikov in ne prejmeta Naše luči.

Pavla Marolt, roj. Zemljič, je nepričakovano zapustila ta svet. Pokojna je bila stara šele 46 let, doma je bila iz Podgorca pri Ormožu. Leta 1969 je prišla v Nemčijo, kjer se je eno leto kasneje poročila. Zaposlena je bila najprej pri Agfi, potem pa v domu za onemogle. Hud napad meningitisa je povzročil, da so bacili zastrupili vso kri in zdravniki niso mogli pomagati. Možu in hčerki, ki živi doma, naše iskreno sožalje, pokojni pa želimo, da bi pri Bogu dobila večni mir.

OBERHAUSEN

25 let društva Bled iz Essna

V nemškem Porurju v Essnu deluje slovensko društvo Bled. Konec aprila so obhajali 25-letnico delovanja. Za srebrni jubilej so slovenskim rojakom in nemškim prijateljem pripravili lepo srečanje, na katerem je bila prav gotovo večini od več ko 500 udeležencev ponujena poslastica: igral je ansambel Lojzeta Slaka.

V veliki dvorani opustelega rudnika Zollverein v Altenessnu je bila najprej slavnostna prireditev, ki so jo polepšali člani folklorne skupine iz Ponikev pri Celju in okteta "Trta" z Dolge Gore.

Pozdrav in čestitke ob jubileju so društvu prinesli predstavniki Urada za Slovence po svetu, veleposlaništva iz Bonna, SIM, drugih društev s tega dela Nemčije, mesta Essna in slovenske izseljenske župnije. Voščila vseh so nakazovala uspešno nadaljevanje dela v povezovanju Slovencev tod okrog.

Na prehojeno pot se je ozrl predsednik Ivan Kavčič in obudil spomin na začetke delovanja društva. Iz nagovorov dosedanjih društvenih obletnic je vsekakor razvidno, da je bila najosnovnejša volja vodstva in članov društva ohranjanje slovenske zavesti in gojitev kulture. Ustanovni sestanek je bil 19. marca 1972, kjer so prisotni sklenili, da želijo nadaljevati tradicijo nekdanjega društva sv. Barbare, ki so ga imeli medvojni porurski Slovenci v tem kraju. Tega prvotnega namer-

Mladi iz Stuttgarta na vrhu cerkvenega stolpa v Ulmu

na pa vse do političnih sprememb v Sloveniji ni bilo mogoče povsem uresničevati, ker je že na enem naslednjih sestankov prisotni konzul tedaj jugoslovanskega veleposlaništva iz Düsseldorfa g. Mihelič vznemiril člane odbora z zahtevo, da s tem programom ne bo šlo. Zahteval je, da se društvo prilagodi politični usmeritvi, ki je v domovini. Ker beseda ni zalegla, je s pestjo udaril po mizi in zagrozil, da bo društvo veljalo za sovražno domovini, če ne sprejme njegove pobude. Zaradi tega je prisotni duhovnik Ivan Ilko zapustil sejo in za njim še nekateri odborniki.

Drugi člani niso imeli druge izbire, kakor slediti zahtevam, če so hoteli nadaljevati delo društva. Posebej potem, ko je drugi predsednik društva obiskal Slovenijo in prišel nazaj "navdušen" nad povezavo s Socialistično zvezo in Slovensko izseljensko matico. Njihova zasluga je, da društvo 20 let ni moglo slediti svojemu prvotnemu ustanovnemu namenu, pove v pogovoru predsednik Kavčič in meni, da je bila vendarle to edina možnost v danih razmerah. Društvo je namreč živelo iz moči slovenstva, zato je tudi obstalo, zato se upravičeno ponaša z zaslugami za narodnozavedno delo med rojaki, za šolo. Politika enoumja je propadla, društvo živi naprej. Zadnjih pet let se polagoma izvija iz te ideološke usmeritve, ki jo medtem tudi SIM uradno ne zagovarja več. Druge ustanove pa so obležale na smetišču zgodovine.

Pri slovenski župniji pozdravljamo ta razvoj in si obetamo še veliko Slovcem koristnega sodelovanja z društvom Bled. Naj bo blagoslovljeno vse plemenito prizadevanje, da se plotovi podrejo ali vsaj polago-

ma zgnijejo, če jih ne znamo podreti naenkrat. Edinost Slovencev naj ne ovira nikoli več noben samovoljnež, najmanj pa kakšna ideologija in njena totalitarna politika.

Ker je naše glasilo po svoji jasni usmeritvi katoliški list, smemo iz slovenske župnije priporočiti esenskemu in vsem drugim društvom pozornost in do evangelijskega etičnega kodeksa. To je zgodovinsko preskušena podlaga slovenstvu, aktualna pa v preprostem dejstvu, da je med člani društev največje število kristjanov. Drugi argument je, da je ta nauk o človeka vrednem življenju vedno prinašal zdrave odnose znotraj skupnosti in navzven. Krščanstvo namreč ni ideologija, ampak človekova osebna odgovornost pred Bogom.

Odločitev pa seveda ni naša, ampak je zadeva članstva posameznega društva. Župnija kot slovenska ustanova med rojaki jo bo spoštovala, kakršnakoli že bo.

J. Pucelj

STUTTGART

Pesem in molitev nas združujeta

Slovenska pesem, pa naj bo cerkvena ali narodna, nas vedno ogreje. Ko se zberemo in zapojemo ali pa ko prisluhnemo drugim, v nas oživljajo spomini na dogodke iz mladosti, se nam približujejo kraji, ljudje in narava, ki so nam tako dragi. Slovenska pesem navdušuje tudi poslušalce, ki ne razumejo besedila, a jim že sama melodija in ubrani glasovi sopročajo o plemenitosti duše, ki je melodijo ustvarila, in dežele, v kateri je pesem nastala.

(Aalen) Zora Klinc pogumno sprejema sedmi križ.

Zadnje nedeljo v aprilu smo doživeli zelo lepo bogoslužje in srečanje v Oberstenfeldu. Tam so naši rojaki zelo delavni tudi v okviru nemške župnije, zato jih domačini spoštujejo in cenijo. Pri sv. maši je bilo lepo sodelovanje in naše pesmi je občuteno spremljala nemška organistka. Po maši pa so možje napekli mesa na žaru, naše dobre gospodinje pa so pripravile še vse drugo in tako smo imeli potem še skupno kosilo. Za veselo razpoloženje je poskrbel še g. Emil Povše s svojo harmoniko. Vsi prisotni smo zapeli še nekaj slovenskih ter nemških pesmi in tako spletli nove vezi prijateljstva.

Znana in tako priljubljena pesem Spet kliče nas venčani maj je tudi letos zadonela na prvomajskem romanju k Mariji na Hohenrechberg. V lepi baročni cerkvi smo se ob Marijinem oltarju počutili kot doma. Marija je bila blizu svojemu sinu v vseh najodločilnejših trenutkih njegovega življenja. Prav tako je nav-

zoča ob vseh pomembnih dogodkih v življenju Cerkve. Marija je bila v največjih stiskah sredi slovenskega naroda in nam je blizu še danes.

Po šmarnicah smo se nekoliko zadržali še na prijetnem soncu pred cerkvijo, zapeli nekaj slovenskih narodnih, potem pa se veseli znova spustili v dolino. Kar precej se nas je ustavilo še v prostorih društva Zlatorog v Schw. Gmündu, kjer so nam pripravili dobro večerjo. Ta večer smo nazdravili članom, ki so ravno pred 15 leti ustanovili to društvo. Razpoloženje je bilo seveda temu primerno!

V zadnjem času smo obhajali še nekaj "okroglih obletnic": v Böblingenu sta slavila 25-letnico poroke Bogo ter Marjetka Jurečič, v Aalenu smo proslavljali 70-letnico Zore Klinc, v Schorndorfu 40-letnico Marjančka Kosa.

23. maja 1927 pa se je na Ratju, župnija Hinje v Suhi krajini, v družini Turk rodil otrok, ki so mu dali ime **Ciril**. Leta 1954 je postal duhovnik, pet let zatem je prišel med Slovence v Essen, od leta 1966 do 1994 pa je bil dušni pastir v Stuttgartu. Ob njegovi 70-letnici mu tudi mi iskreno čestitamo.

Š V E D S K A

Krstno slavlje v Landskroni: Slovenska skupnost je 6. aprila skupaj z novokrščencema **Amando Molin** in **Davidom Kembro** doživela lepo

Sorodniki novokrščencev Amande Molin in Davida Kembro iz Landskrone

krstno slavlje. Najprej je bila sv. maša v slovenskem jeziku. Po njej pa je bilo veliko krstno slavlje, pri katerem se je zbralo veliko sorodnikov teh dveh otrok, ki sta na ta dan postala Božja otroka in člana Kristusove Cerkve. Krstno slavlje je potekalo v švedskem jeziku, ker je bila večina navzočih Švedov. Vsi skupaj so lepo sodelovali, posebej med obnovo krstnih obljub. Stara mama Gustika je prevedla tudi pridigo v švedski jezik, tako da so mogli vsi navzoči razumeti božjo besedo in nagovor krstitelja Zvone, ki je želel poudariti pomen krsta za človeka in njegovo vsebino, saj je letošnje prvo leto priprave na dvatisočo obletnico Jezusovega rojstva posvečeno tudi zakramentu sv. krsta.

Po krstnem slavlju je bilo v bližini Landskrone skupno kosilo, kjer je bila družba zbrana v prijetnem medsebojnem pogovoru. Vse to govori o tem, kako pomembna in potrebna je medsebojna povezanost in pomoč, saj bomo le tako mogli prispeti v nebeško domovino. Po-

zabiti pa ne smemo na velikonočni dogodek, ki naj ljudi vselej napolnjuje z veseljem in upanjem. Tako je izzvenelo bogoslužje v cerkvi Janeza Krstnika v Landskroni in celotno krstno slavlje.

Slovenski dušni pastir čestita staršem novokrščencev, obenem pa jim želi, da bi skupaj z njimi in ob

njihovih starih starših novokrščenci rastli v veri in se nekoč po njej zveličali!

Pogrebi: Že kar nekaj časa je, kar je Bog poklical k sebi **Angelino Argirov** iz Billesholma in **Jožeta Nachtigal** iz Hyllinge, župnija Helsingborg. Oba sta prejela sv. popotnico in lepo spravljena z Bogom in ljudmi odšla na pot v večnost.

Agelina Argirov je bila povezana z našo skupnostjo v Helsingborgu, saj je Oto Koražija poročen z njeno hčerko, pri katerih je Angelina tudi živela in so zanj lepo skrbeli. Slovenski dušni pastir Jože Drolc, pa tudi Zvone sta bila večkrat pri njej in ji prinesla sv. zakramente, kadar ni mogla v cerkev. Angelina je bila rojena v Makedoniji v globoko verni družini. Življenje jo je v mladostnih letih popeljalo k sestrarn redovnicam v Grčijo. Potem je živela v Franciji in nazadnje pri svojih na Švedskem, kjer zdaj počiva skupaj s svojim možem Veljkom. Ko je bila v visoki starosti in je doživljala jesen življenja v krogu svojih,

Slovo od pokojnega Ivana Pucka iz Malmöja

je veliko in rada molila. Njeno življenje je bilo globoko prepredeno s češčenjem Matere Božje. Že ob zadnjem obisku slovenskega duhovnika je lepo prejela sv. zakramente in se tako pripravila na pot pred večnega sodnika. Iz vsega srca je še zapela "Zdravo morská Zvezda" po melodiji k lurški Mariji: Zvonovi zvonijo.

Gospod **Jože Nachtigal** je s svojo ženo Marijo bival v Hyllingenu. Kolikor sta mogla, sta s pomočjo Koširjeve družine iz Bjuva redno prihajala k sv. maši v Helsingborg. Jože je izhajal iz "Kočevskega", zato je moral dati marsikaj skozi v času II. svetovne vojne. Z ženo Marijo sta si na švedskem uredila prijeten dom in okronala svoj zakon z otroki. Na stara leta sta bila oba zaznamovana s križem. Kolikor se je gospa Marija opomogla od bolezni, pa je gospod Jože zadnji čas čedalje bolj pešal, dokler mu ni srce popolnoma odpovedalo. Njegovo mrtvo telo počiva na Švedskem in čaka vstajenja ter poveličanja.

Pogrebi v Malmöju: V sredo, 24. aprila, se je slovenska skupnost na pokopališču na Rosengardnu poslovala od rajnega **Ivana Pucka**, moža, družinskega očeta in brata ter od dejavnega člana tamkajšnjega društva. Pogrebna sv. maša je bila v kapeli sv. Gertrude, od koder so potem vsi odšli na "slovenski del" pokopališča, kjer kar nekaj naših ljudi čaka vstajenja. Številni Slovenci in Ivanovi prijatelji so se zbrali, da za pokojnega skupaj molijo in darujejo sv. mašo zadušnico, obenem pa z ženo Terezijo ter hčerka-ma Milico in Suzano ter s sestro Aniko, delijo tolažbo ob izgubi rajnega Ivana. Od njega so se s slovensko pesmijo: Gozdič je že zelen poslovili tudi člani moškega

pevskega zbora SD iz Malmöja. Mnogi ljudje so Ivana poznali kot zavzetega člana društva, saj si je sam zelo prizadeval za ustanovitev tega. Poleg njega je bila dejavna v mladinski sekciji tudi hčerka Suzana. Tako so Ivana poznali daleč naokoli, a se žal pogreba mnogi niso mogli udeležiti. Vsekakor pa bosta očenaš in zdravamarija od vsakogar, ki ga je poznal in bo te vrstice bral, za mir in pokoj Ivanove duše dobrodošla.

Rajni Pavel Hvala

Takoj naslednji dan je bil v **Limhamnu pri Malmöju** še en slovenski pogreb. Manj številna slovenska skupnost se je poslovila **od pokojnega Pavla Hvala** v kapeli Vstajenja v Limhamnu. Vsi, ki so se zbrali na tem pogrebu, so se pridružili družini Koncutovih, ki so Pavlu posvečali čas, mu odprli svoj dom, kamor je rad zahajal. Bil je sam, zato sta mu prijateljevanje in bližina Koncutovih v tujini bila še toliko bolj dobrodošla. Oni so tudi poskrbeli, da je mogel prihajati v cerkev in prejemati sv. zakramente. Redno je prihajal k sv. spovedi, posebej za božič in veliko noč. Tako se je ču-

ječe pripravljaj na srečanje z Njim, kateremu je srce ostalo zvesto, čeprav daleč od doma.

Pavel se je rodil 23. 1. 1924 blizu Čepovana, v vasi Podštale pod lepim Trnovskim gozdom. Bil je najstarejši izmed štirih otrok. Družina se je leta 1942 preselila v Gorico, kjer še živi mlajša sestra. Po II. svetovni vojni se je Pavel podal v svet. Bil je po delovnih taboriščih. Mlajši bratje so odpotovali v Avstralijo, on pa je moral zaradi invalidnosti 13 let vandrati po taboriščih v Italiji, dokler ni tudi njemu zasijala svetla lučka. Tako je leta 1960 v mesecu šmarnične pobožnosti, v majniku prispel na Švedsko. Leta 1962 je tja prišel tudi Milko Koncut in se je v Malmöju pri cerkvi z njim srečal ter spoznal. Od takrat so bili prijatelji, posebej zadnjih 10 let pa mu je Koncutova družina še bolj pomagala, saj je Pavel že bolj obnemogel.

Pavel je bil na Švedskem zelo zadovoljen, posebej ker si je mogel s svojimi rokami služiti vsakdanji kruh. Bil je samostojen in ni želel biti odvisen od socialne pomoči. âprav invalid, je vendar z veseljem delal. Ni imel družine, vendar je pri Koncutovih našel družino, ki mu je še posebej zadnja leta veliko pomagala. Ker je vse življenje ostal zvest Bogu in Materi Božji ter slovenstvu, je Bog po drugih ljudeh zanj poskrbel.

Naj naši dragi rajni v miru počivajo v Bogu, ki jih je zase ustvaril, in naj se veselijo večnega plačila za dobra dela, ki so šla z njimi. Vsem njihovim domačim pa slovenski dušni pastir v imenu Slovencev na Švedskem izraža iskreno sožalje. Pokojnih se bodo Slovenci radi spominjali v molitvi in pri sv. mašah, kjer se redno zbirajo.

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

NEMČIJA

Oznanila München

Nedeljske maše do konca avgusta so ob 17.30, v septembru spet ob 16.30.

Vsako prvo nedeljo v mesecu je maša za vse župljane.

Pol ure pred mašo je vedno priložnost za spoved.

Ob 17.00 molitev za mir in duhovne poklice.

V nedeljo, 15. junija, bo birma in prvo sv. obhajilo ob 12.00!

- SV. DUH, vsako nedeljo ob 17.30

- KAPELA v župnišču (Liebigstr. 10)

6. 6. (Srce Jezusovo in prvi petek) ob 19.00

4. 7. (prvi petek) ob 19.00

1. 8. (prvi petek) ob 19.00

15. 8. (Marijino vnebovzetje - veliki šmaren) ob 19.00

5. 9. (prvi petek) ob 19.00

- ŠOLA 21. 6. šolska maša in razdelitev spričeval ob 9.00

Šolski in farni izlet v Mainau. Odhod ob 7.00.

Odrasli plačajo 20 mark, mladinci do 18 let 10 mark, šolarji zastoj.

Novo šolsko leto začnemo 20. septembra ob 9.00.

- SOCIALNI URAD od ponedeljka do petka med 9. in 11. uro ter od 16.00 do 18.00.

Waldkraiburg

Kristus Kralj, 7. in 14. 6. ter 5. in 19. 7. ob 19.00

avgusta maši odpadeta, septembra 6. in 20. ob 19.00

Rosenheim

kapucinska cerkev, 8. 6 in 22. 7. ter 6. 7. in 20. 7. ob 11.15

avgusta maši odpadeta, septembra 14. in 28. ob 11.15

Freilassing

žup. cerkev, 8. 6. in 6. 7. (izjemoma prva nedelja!) ob 16.00

avgusta maša odpade, septembra 14. ob 16.00

STUTTGART: Svete maše od junija do septembra:

STUTTGART - Sv. Konrad: 1., 8., 15. ter 29. junij, 6., 13. in 20. julij, 3. 10. 17. in 31. avg. ter 7., 14. in 21. sept. ob 16.30

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij: 1. junij, 6. jul. in 7. sept. ob 10.00

SCHW. GMÜND: Kapela sv. Jožefa: 8. junij, 13. jul. in 14. sept. ob 9.30

SCHORNDORF: kapela-sestre: 15. junij, 20. jul. in 21. sept. ob 8.45

AALEN: Sv. Avguštin: 15. junij, 20. jul. in 21. sept. ob 11.00

HN-BÖCKINGEN: Sv. Kilian: SOBOTA: 28. junij!, 26. jul. in 27. sept. ob 18.00

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo: 25. 22. junij ob 11. uri - maša v naravi!, 27. jul. in 28. sept. ob 9.00.

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta: 22. junij ob 15. uri - nato KRESOVANJE! 27. julij, 24. avg. in 28. sept. ob 17.00!

Bönnigheim: 29. junij: sv. maša v naravi /na vrtu društva MURA/ ob 11. uri - Dan državnosti! Nato piknik!

Weißbach: 19. julij ob 17. uri

Sobotna šola:

Stuttgart: 7. in 28. junij 12. julij od 15.00 do 17.00.

Böblingen: 1. junij in 6. julij ob 9.00.

Srečanja za mlade

1. junija po maši - piknik na vrtu!

6.: popoldne nogometna tekma med Slovenci iz Stuttgarta in Slovenci iz Berlina. Povratna tekma v Berlinu, 20. sept.

SVETOVNI DAN MLADIH, PARIZ 1997 od 18. do 24. avg.

Prireditve:

7. junija: Böblingen: 18.30 sv. maša, 19.30 "Na krilih besed in glasbe" v dvorani.

junija bo sv. maša v Esslingenu že ob ob 15. uri! Nato krajši program ob 6. obletnica slovenske samostojnosti, ki ga bosta izvajala ženski pevski zbor iz Moravč in ansambel "Druga generacija" iz Berlina.

Poletna srečanja:

- Slov. MPZ "DOMAČI ZVON" - 7 srečanje v Verzeju, 3. 8. 1997 ob 9.30.

- Srečanje "Treh Slovencev" na sv. Višarjah, 3. 8. ob 11. uri.

- Po slovenskih gorah - z vzponom na Triglav: 5. -7. 8.

- Srečanje "PRIJATELJEV NAŠE LUČI" skupaj z društvom Slovenija-Stuttgart: Sv. Andrej pri Šk. Loki: ob 11. uri sv. maša, nato piknik...

Društva vabijo:

KD SLOVENIJA-STUTTGART: KRESOVANJE ob 6. obletnica slovenske samostojnosti: 21. junija ob 18 uri v Turn- und Versammlungshalle Stuttgart-Hedelfingen. Na kulturno-družabni prireditvi sodeluje ženski pevski zbor iz Moravč, za ples pa bo igral ansambel "Druga generacija" iz Berlina.

SŠKD TRIGLAV-SINDELFINGEN: Spomladanski grilpiknik - 8. junija Festplatz Löchle Darmsheim od 11. ure dalje.

Mednarodni "Strassenfest" v Sindelfingenu.: 20. - 22. junij.

"KD MURA" v Bönnigheimu in slov. župnija Stuttgart ob 6. obletnica slovenske samostojnosti: 29. junija ob 11. uri: maša v naravi, nato piknik (oboje na vrtu društva Mura)

Slovensko društvo ZLATOROG iz Schw. Gmünda: 15-LETNICA DRUŠTVA, 5. julija ob 18. uri v Urbachu - Auerbachhalle. Igra ansambel iz Slovenije.

Slovenski dom

Župnijska pisarna je gotovo odprta: torek in sredo od 9.00 do 12.00, petek od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00, sicer pa po dogovoru oz. vedno po maši. Tel.: 0711/23 28 91 ali 0171/34 776 35.

Konzularni dnevi: Sophiehstr. 25/II.: 5., 12. in 26. junij, 3., 10., 17. in 24. julij ter 4. 18. in 25. sept. (9.00 - 12.30 in 13.00 - 16.00). Tel.: 0711/640-10 31/32 ali München: 089/ 543-98-19.

Lojze Kozar: Materina ruta

Zlasti stari ljudje so bili mnenja, da je vse to o kralju in grofih navadna laž in da bo kmalu zopet vse po starem. Nikakor si niso mogli misliti, da bi svet mogel dobiti kakšno drugo podobo, čeprav so si tega želeli. Zato pa so bili mladi toliko objestnejši in so pretiravali v vsem, kar naj bi prinesla bodočnost.

Pejp je šel spat, ko se je stemnilo, zato je bil zjutraj že buden, preden se je Miška zbudil. Poslušal je starčevo smrčanje in komaj čakal, da se bo Miška začel obračati. Takrat je vedno prosil, naj mu Miška kaj pove.

"Kaj bi pravil, saj nič ne vem."

"Veste, veste, stric, samo nočete povedati."

"O tistem dedu, ki hodi čez nebo, sem ti že pravil?"

"Niste. Povejte, stric!"

"Saj ni nič posebnega, samo nekakšen ded, pravijo, gre vsako noč prek neba."

"Kako prek neba?" Saj prek neba nihče ne more."

"Ded more, Pejp."

"Ne more, saj bi padel dol."

"Ne pade. Ded ne pade."

"Zakaj ne pade? In kako hodi po nebu? Na zgornji strani neba? Kako ga pa potem vidijo? Po spodnji strani pa ne more, ker bi moral noge imeti navzgor."

"Saj ne hodi po tistem sivem nebu."

"Kje pa? Saj ste rekli, da gre prek neba."

"Se bojiš za sebe ali za koga drugega?"

"To se tako reče. Pa recimo, da hodi po zraku."

"Po zraku, stric? Tega pa ne verjamem. Po zraku letamo samo v sanjah. Meni se to večkrat sanja. Odženem se od zemlje in če samo hočem, letim po zraku, ne da bi se dotikal tal."

"To se ti je sanjalo?"

"Že večkrat. Tako lepo je in tako lahko, stric"

"Mogoče. Toda rajši o tem ne sanjaj. Take sanje niso dobre. Pomenijo smrt."

"Kakšno smrt?"

"Tistega, ki sanja. Ali pa tistega, ki jih ima rad."

"Potem ne bom več sanjal. Toda bilo je lepo."

"Se bojiš za sebe ali za koga drugega?"

"Za sebe in za druge. Za drugega."

"Imaš koga rad?"

"Imam."

"Koga imaš rad?"

"Vas, stric."

Zdaj je nastal molk. Miška bi najraje tega malega dečka potegnil k sebi, ga miloval in božal, pa je samo globoko zdihnil, poiskal z roko Pejpovo kuštravo glavo in mu rahlo, ljubeznivo razmršil lase. Pejpu je bilo to tako ljubo, tako prijetno, da se je zasmejal na glas. Potem pa je znova vprašal:

"kakšen pa je tisti ded, ki hodi po zraku?"

"Črn. In luč ima s seboj. In debelo gorjačo."

"Zakaj ima luč?"

(Borås) Los - "ta zverina" na vrtu Košakovih

"Ne vem. Morda zato, ker ga ljudje drugače ne bi videli."

"Ded hoče, da bi ga videli?"

"Seveda. Hoče, da bi videli, da jih čaka nekaj hudega."

"Kaj jih čaka?"

"Kazen jih čaka, ker so hudobni. To pomeni palica, ki jo ima v roki."

"Kakšno palico ima v roki?"

"Debelo in dolgo. Svet bo hudo kaznovan. Luč pa pomeni upanje. Po kazni bo prišlo nekaj lepega, boljše-ga."

"Kako pa bo prišlo? Po nogah?"

"Ne norčuj se. Povem ti, da bo prišlo, ker mora priti. Svet je grd in krivičen. Eni samo zapovedujejo, drugi pa morajo ubogati."

"Zakaj morajo ubogati, stric?"

"Ne vem. Mogoče zato, ker so slabotnejši. Najbrž zato."

"Zakaj pa so nekateri slabotnejši? Vi ste močnejši, stric. Vi niste slabotnejši."

"Mogoče sem res. To samo Bog ve."

"Stric, kakšen je Bog?"

"Silén. Bog je silen, moj mali Pejpe."

"Kaj je to silen?"

"Brezmejno močan, Pejpe. Močnejši kot vihar. Silnejši kot grom. Svetlejši kot najsvetlejši blisk. Samo s prstom se dotakne zemlje in se rušijo gore. Samo s podplatom se dotakne morja in nastanejo strašni valovi, viharji in toča in povodnji."

"Zakaj Bog to dela, stric? Zakaj je Bog tako hud?"

(Stuttgart) Ob 40-letnici Marjana Kosa se je zbralo veliko sorodnikov in prijateljev.

"Saj ni ihud, Pejpe. Bog je dober. Zato mu pravimo oče. Naš oče. Saj mu tako praviš, ne?"

"Da. Toda rajši bi mu rekel stric."

"Razumem, Pejpe. Pa mu le reci oče, to je lepše."

"Zakaj pa vam ne rečem oče?"

"Saj ne vem. Bog je dober, Pejpe, on skrbi za vse. Skrbi tudi za verice, da v taki zimi ne poginejo od lakote."

"Kako skrbi zanje?"

"Borovi storži so polni semena. In verica jih lušči in se hrani s semenom."

"Kaj pa Bog pri tem dela?"

"Daje, da zraste seme. verici pa močne zobe, da lahko storž načne."

"Kako pa verica ve, da je v storžu seme? Ji je tudi Bog povedal?"

"Kaj pa Bog pri tem dela?"

"Tudi. Verica to ve, ker je tako ustvarjena."

"Kaj pa zajci in srne? Zanje tudi Bog skrbi?"

"Tudi, Pejpe. Za vse žive in mrtve stvari skrbi Bog."

"Zakaj, stric?"

"Ker jih ima rad. Njegove so. On jih je ustvaril."

"Lisico tudi?"

"Tudi lisico."

"Zakaj pa je ustvaril lisico? Lisica je hudobna. Lovi zajčke in jih ubija, in ptice."

"Tako mora biti. Če bi vsi zajčki odrasli in ne bi imeli sovražnikov, bi jih bilo toliko, da bi nam ušesa snedli."

"Saj zajčki ne jedo ušes, stric."

"Seveda ne. Toda to se tako reče."

Nekaj časa je bilo vse tiho. potem pa se je Pejpe premaknil, kakor da se je od zadrege presedel, in šepetaje vprašal:

"Stric!"

"Kaj je, Pejpe?"

"Zakaj pa Bog naju ne mara?"

Vprašanje je bilo pretresljivo, tako vznemirjajoče, da je starca vrglo pokonci. Vzpel se je na komolce in hotel naglo nekaj povedati, nekaj, kar je bilo jasno samo po se-

bi, toda ko je iskal izraz, besedo, ni mogel najti ničesar, kakor da tipa v prazno.

Otrok je tako preprosto izrazil tisto neprestano težo Miškovega življenja, tisto najosnovnejšo podzavestno misel, ki jo je nosil s seboj, odkar se je zavedel samega sebe: Zakaj sem se rodil siromak? Zakaj nisem poznal ne očeta ne matere ne sorodnikov? Zakaj sem stopil komaj na prag v raj ljubezni, pa so me že pregnali v noč in smrt?

Upiral se je usodi z voljo, razumom, čustvovanjem. Dolžil je ljudi, jih delal odgovorne za svoje težko življenje, se jim je kdaj tudi nekoliko maščeval, v srcu pa je še vedno ostal otrok, ki se zlu bolj čudi, kakor ga raziskuje do zanjih korenin.

Samo nekje v podzavesti je vedno glodal črv: Zakaj Bog ne ravna drugače?

Odkritega upora zoper Boga pa si ni mogel niti misliti. Zanj je bil Bog strog, mogočen, neizprosni, pa tudi dober. Gorje, če bi se mu postavil po robu. Prestopil bi nekam v drug svet, nepoznan, trd in teman, morda na svoj način razumen, toda mrzel in strašen.

"Tvoja mama, Pejp? Saj se je spominjaš."

Ob takih mislih ga je vedno navdajal strah pred samim seboj, da se je obrnil na svojem trdem ležišču in skušal misliti na druge stvari. Zdaj pa je ta mali Pejp z otroško preprostostjo postavil isto neizprosno vprašanje.

Znova se mu je ponujala možnost in z njo skušnjava, da prestopi mejo. Toda zavedal se je, da nazaj ne bo mogoče nikdar več. Podrlo se bo upanje, da je prava resničnost vendarle drugačna, da je nekje nekaj skritega, česar on ne vidi in ne razume, česar ne upošteva in ne jemlje v svoj račun, zato mu hodi vse narobe. Če to upanje splahni, potem bo osamelost popolna. Toda tu je Pejp in čaka na odgovor.

Kdo ve, iz kakšnih težkih mrakov in temnih globin se je v Mišku porajala misel in želja, da bi se za vse bridkosti in za vso izgubljenost v življenju maščeval. Maščeval, toda komu?

Njemu, ki je končno le zadnji ali prvi vzrok vsemu. Njemu, ki ga zasleduje že od začetka, mu jemlje sam ali po okoliščinah sleherno radost, sleherno veselje, preden ga je mogel prav okusiti, njemu, ki mu vedno odmakne

vrč, preden se kapljica sreče dotakne jezika. In v tej neskončni minuti, ko je Pejp čakal na odgovor, je oral Miška skozi peklenko muko najhujšega dvoma v svojem srcu:

Si slišal, kaj me je vprašal, Pejp? Si slišal, do kakšnega strašnega sklepa je prišlo njegovo otroško trpeče srce? Da naju nimaš rad. Da naju siromakov ne maraš. Da držiš z mogočnimi in krivičnimi. Kolikokrat sem prišel na isto misel, pa sem se je ustrašil. Ti bi moral vsaj v meni umreti, ko bi to domislil do konca.

"Kaj pa zajci in srne? Zanje tudi Bog skrbi?"

In zdaj si v mojih rokah. V mojih rokah je tvoje bivanje v Pejpovem srcu. Če mu bom povedal svoje dvome in svoje temne misli, se bo njegovo srce za vedno odvrnilo od tebe. Nikdar več se ti ne bo odprlo, kakor se je njegovo ubogo, prestrašeno, zapuščeno srce odprlo meni. Saj si slišal, da me ima rad.

Rad me ima! Na vsem svetu edini človek, na vsem svetu s tolikimi milijoni ljudi mi edino ta mali, neboljeni in zavrnjeni fotifček pravi: "Rad vas imam."

Ne, ne bom prenesel na Pejpa svojih dvomov. Če je on tvoj dar moji starosti, bom lepo govoril o tebi, da bo imel vsaj tebe, ko mene več ne bo. Veš, čeprav se mi zdi, da me ne maraš in me nisi nikoli kaj prida cenil, priznati pa le moram, da bi mi življenje brez misli nate bilo še stokrat bolj žalostno.

Oprosti, morda je vse ena sama velika norost, kar se mi je zdaj pletlo po glavi.

"Ste zaspali, stric? Nič mi niste odgovorili."

(München) Pekarna Mišmaž

"Nisem, nisem. Nekaj sem premišljeval. Kaj si me že vprašal?"

"Zakaj Bog naju ne mara?"

Miška se je na ležišču pretegnil, da se je telo sprostil. Tesnoba v duši in nekakšen krč v telesu sta popustila. Miška se je trudil, da bi našel pravi način, kako bi pomagal Pejpu, da se mu njegov notranji razmajani svet ne bi podrl.

"Kako si prišel na to misel, da naju Bog ne mara?"

"Rekli ste, da Bog za vse stvari skrbi, ker jih ima rad."

"No, in? Saj je to res."

"Če bi naju imel rad, bi tudi za naju skrbel."

"Saj skrbi, Pejp. Saj skrbi."

"Kako neki, stric! Saj nama nič ne da. Vse si morava sama poskrbeti."

"Kaj pa voda, ki jo pijeja?"

"Prineseva si jo iz studenca."

"Kako pa pride voda v studenec? A? Nisi na to pomislil, kaj? Iz studenca nosimo, in kar ne odnesemo, odteče. Danes, včeraj, že sto let, tisoč let, Bog ve, kako dolgo že. Voda pa kar naprej teče. Ni to čudovito, Pejp?"

"Kaj voda. Vode je dovolj. Kaj pa jesti? Zajec najde suho travo, lisica zgrabi kakšno žival, ptice najdejo seme. Kaj pa midva? Za naju pa Bog nič ne skrbi. Morava v vas, da si kaj izrpsiva."

"Ti si mi pravi, Pejp. Za živali je Bog poskrbel, ker si same ne bi vedele pomagati. nama pa je dal pamet, da si pomagava sama. V jeseni sva si nanosila krompirja in drugih stvari. Nanosila sva si premalo in sedaj nama je zmanjkalo. Bila sva nekoli malomarna, veš. Tega pa ni kriv Bog, tega pa že ne smeva reči. Veš, Pejp, morda pa Bog prav posebno skrbi za nas reveže. Ne tako, da bi nam kar v žepe nadeval, kar potrebujemo. To niti ne bi bilo prav, saj smo ljudje, ki moramo delati in skrbeti zase s pametjo. Morda nas ima rad na poseben način, pa mi tega ne razumemo. Veš, čim več let sem na svetu, bolj se mi zdi, da imamo reveži boljše, občutljivejše srce kakor bogati in mogočni. Če je to res, potem smo kljub vsemu mi srečnejši od onih. Saj ne rečem, da je tako. ne vem. Veš, marsičesa ne vemo in ne razumemo. Eno pa je kakor pribito, Pejp."

"Kaj je pribito?"

se nadaljuje

Da ne pozabimo, tovariši (IV)

Še ena neverjetna in razgibana zgodba iz časa, ko me je "skrbno varovala" ljudska oblast, ki je vse počela za dobro svojih državljanov.

Tako se je brigala tudi za zapuščene mlade ljudi.

Gandi

Nekega dne je prišel prijazen paznik, dolenjska duša: "Pridite ven!" Na hodniku, ki je bil svetel in sončen, je stala miza. Prosil me je, naj mu naredim abecedni seznam zapornikov.

"Jest vejm, da nejste nč krivi, zaprl so vas, k'šte tako preklet učen!"

To je bilo mnenje preprostega in nepokvarjenega človeka.

Ko sem sestavljal imenik, je pripeljal Gandija (to je bil jetnik, ki so ga vsi poznali le po tem vzdevku, mlad fant).

"Kaj si naredil, Gandi?" sem ga vprašal.

"Ne vem."

"Ali si kaj ukradel?"

"Ne vem".

O tem ni hotel govoriti.

Ni imel nikogar, ki bi se zanj briga, zato tudi ni nikoli dobil nobenega paketa. Večno je bil lačen. Kar smo dobili kruha za ves dan, je on pojedel v eni sapi. Zato ga je kdaj zmaknil tudi sojetnikom, ki so ga zaradi tega pretepali.

Pri delu mi je "asistiral", ker ga je paznik kaznoval s tem, da je moral klečati ob moji mizi. Ko sem končal, sem odšel, on pa je ostal tam kleče.

Še večkrat sem ga srečal.

Nekoč sem spet moral nekaj pisati. Na koncu hodnika, kjer sem delal, je imel svojo sobo paznik. Bila je vedno odprta. Tam je imel škatle s sto cigaretami. Gandi in nekaj njegovih vrstnikov so morali pomivati hodnik.

Niso bili preveč natančni. Glavno je bilo, da je bilo mokro, pa je bilo že očiščeno.

Gandi je moral pomesti tudi paznikovo sobo. Tam pa je zagledal usodne škatlice cigaret. Skušnjava je bila tolikšna, da se ni mogel premagati. Izmaknil jih je. Cigarete je spravil za srajco in jih kasneje delil fantom, ki so bili z njim. Seveda je kadil tudi sam.

Ko se je še pazniku zahotelo cigarete, je šel v sobo ponjo. Toda ni bilo nikjer niti ene. Kam so izginile?

Vprašal je Gandija, od kod ima cigarete.

"Imam jih pač."

Ko pa je videl, da tudi drugi kadijo, je vprašal še njih. Odgovorili so, da jim jih je dal Gandi. Zato ga je spet prijel in je moral klečati poleg mene.

Hotel sem mu dobro in sem mu govoril, da je neumnost, da krade pazniku tukaj pred nosom, ko ga takoj zgrabi in ve, da je on jemal. Toda fant je vztrajal, da se krade lahko, samo priznati se ne sme in on še nikoli ni priznal.

Ta posebnež je imel majhne kazni, ker ni kradel velikih stvari, zato je bil pomiloščen, ker so pač koga za praznike morali pomilostiti. Politični jetniki za to niso bili primerni, ampak tatovi in drobni prestopniki.

Gandi ni imel niti svoje obleke, da bi ga lahko spustili na samo novo leto; zato so mu kupili kompletno obleko. Tako je prišel na veselo svobodo.

Zunaj je bil mraz, zato je šel na toplo v hotel Zamorec v Mariboru, kjer je našel še nekaj svojih pajdašev. Tam so pili in jedli in proslavljali. To dogajanje pa je zbudilo natakcarjevo pozornost, zato je ob menjavi strežnega osebja prišel k njim in zahteval, naj mu plačajo.

Gandi se je zasmejal: "Kako naj plačam? Saj nimam nič. Prihajam iz zapora."

Natakcarju ni preostalo drugo, kot da je šel po milico. Tako se je zgodilo, da je bil Gandi popoldne spet pod okriljem varnostnih organov in pod streho. Lakote pa tisti dan ni trpel.

Bil je še trikrat na svobodi, ker so ga pomilostili. Jaz sem bil med tem časom neprekinjeno v skrbnem državnem varstvu. Toda tudi četrtič so ga pripeljali.

Govorilo se je povsod, da je Gandi spet tu.

V zaporih so pred vojno imeli kurate, to so bili duhovniki, ki so maševali za zapornike in jih po možnosti spreobračali. To so odpravili že pod Hitlerjem, seveda. Toda uvideli so, da bi bilo le nekaj treba storiti, pa so pripeljali psihologa, da bi spreobračal take, kot je bil Gandi.

Tako ga je vzel v obdelavo. Dajal mu je navodila in fant je vedno pridno pritrjeval. Psiholog je bil prepričan, da je njegovo delo rodilo sadove, zato ga je predlagal za pomilostitev. Ker pa je fant govoril, da bo zunaj spet v nevarnosti, da zapade v kazniva dejanja, če ne bo imel službe, se je ta mož potrudil in mu jo našel. Postal je industrijski miličnik v neki tovarni. Tam je dobil uniformo in orožje. Pridno je opravljal svoje delo.

Toda navohali so ga njegovi pajdaši iz Maribora in so prišli za njim.

Prepričali so ga, naj ne bo tako neumen, da bi bil miličnik. Bolje bo, če se jim pridruži in izpeljejo kako akcijo. V skladišču so bila draga zdravila. Tako so ponoči, ko je stražil, prišli in pokradli obilo narkotikov. Gandi pa je hotel biti še naprej v službi. Zato je velel svojim pajdašem, naj ga dobro pretepejo in nato zvežejo, da bo videti kot žrtev roparskega napada.

Res so mu izpolnili željo in ga pustili. Drugo jutro, ko je bila menjava, je povedal, da je prišla neka banda, ki ji on ni bil kos. Vse je bilo videti prepričljivo in malo je manjkalo, da ga niso odlikovali kot borca za ljudsko premoženje.

Gandi pa se je s pajdaši zmenil, da mu dajo njegov delež, ko bodo vse spravili v denar. Toda o deležu ni bilo duha ne sluha. Zato je prosil za dopust, ki bi ga naj preživel v Mariboru. Dobil ga je. Zdaj je hotel izterjati svoj delež. Toda pajdaši so se delali neumne in mu niso hoteli ničesar dati. Zato jim je grozil z milico. Končno so mu le odšteli, kar je hotel.

Odšel je v kolodvorsko restavracijo in si naročil obilno jedajo in pijačo. Tam pa so sedeli tudi miličniki, ki so ga poznali iz zapora. Prišli so k njemu in ga začeli spraševati, od kod ima denar. Zagotavljal jim je, da je v službi in da ima plačo, da je tudi neke vrste miličnik. Niso mu verjeli. Peljali so ga s seboj na postajo. Tam so ga malo pretepli in ubogi Gandi je vse priznal in se vrnil v zapor.

JEZERSKO

V Lovski družini Jezersko, ki letos praznuje 40-letnico delovanja, namenajo precej pozornosti ohranjanju narave in skrbijo za to, da bi divjad na obdelovalnih površinah povzročala čim manj škode. Letos bodo zato očistili kakih 40 hektarov hribovskega travnatnega sveta, ki se zarašča z grmovjem in drevjem, in sicer na Jenkovi in Štularjevi planini ter v Komatevri. Pozimi pa na krmišča znosijo precej sena in tako preprečijo, da bi jelenjad z obgrizovanjem drevja napravila večjo škodo v gozdovih. Jezerjanski lovci sodelujejo v skupnem mednarodnem sporazumu za ohranitev velikega petelina, ruševca, belke in planinskega zajca na obmejnem območju. Že dalj časa pa velja podoben sporazum za jelenjad. Kot ugotavljajo, je ta divjad najbolj prizadeta zaradi vojaških vaj na območju Komatevra, zato bodo skušali v pogovorih na ministrstvu za obrambo ta problem rešiti.

LJUBLJANA

Banka Slovenije je na poseben fiduciarni račun BS v Luksemburgu do konca februarja letos vplačala prek 33 milijonov 442 tisoč dolarjev. Slovenska centralna banka nakazuje na ta račun plačila letnih obrokov obveznosti, ki jih ima Republika Slovenija po določbah osimske pogodbe iz leta 1975 in rimskega sporazuma iz leta 1983.

Sladka gora

LJUBLJANA

Tiskovni urad Slovenske škofovske konference v Ljubljani je sporočil, da so se po posvečenju ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita Franca Rodeta slovenski škofje zbrali na 43. seji Slovenske škofovske konference, ki je bila v Kopru 21. aprila letos, in na njej za novega predsednika SŠK soglasno izvolili dr. Franca Rodeta, za podpredsednika SŠK pa koprskega škofa Metoda Piriha. V skladu s statutom SŠK, ki ga je potrdil Sveti sedež, so ju izvolili za dobo pet let; za enako obdobje so slovenski škofje potrdili dosedanjega tajnika dr. Antona Štruklja.

LOGATEC

V Logatcu so danes predstavili novost v slovenski turistični ponudbi - urejeno kolesarsko pot, ki vodi mimo vseh pomembnejših zanimivosti in znamenitosti v občini. Speljali so jo po gozdnih, poljskih in manj prometnih poteh. Sestavljena je iz petih odsekov v skupni dolžini 90 kilometrov. Logaška kolesarska transverzala (LKT) predvideva več žigosnih mest (V Grčarevcu, Žibrahah, Tratah, na Vrhu pri Sv. Treh Kraljih in v Dolenjem Logatcu), praviloma na turističnih kmetijah. Na teh mestih je na voljo tudi Vodnik LTK, praktična knjižica z izčrpnim opisom poti, informacijami o gostinski ponudbi, nasveti za kolesarjenje in prostorom za osebne podatke in žige. Pot je označena tudi s puščicami, logaški klub gorskih kolesarjev Skirca, ki je uredil transverzalo, pa bo zagotavljal tudi vodniško službo. Prva prava slovenska kolesarska transverzala je namenjena zlasti ljubiteljem gorskega kolesarjenja, posamezne dele pa bodo zlahka prevozili tudi privrženci cestnega kolesarjenja.

MURSKA SOBOTA

Ker je v zadnjih letih delo v pomurski podružnici republiškega društva psoriatikov popolnoma zamrlo, je včeraj skupina več kot tridesetih Pomurcev, ki bolehajo za luskavico (posamezniki že več kot pol stoletja), izbrala novo vodstvo podružnice in za predsednika izvolilo Jožeta Muhiča iz Gornje Radgone.

Pobudniki za oživitev dela podružnice so bili predsednik republiškega društva dr. Jože Arzenšek in zakonca Sreš, ki sta bila pred sedemnajstimi leti tudi med ustanovitelji slovenskega društva obolenih za luskavico.

Po besedah dr. Arzenška ima v Sloveniji to bolezen od 35 do 40 tisoč ljudi, od tega jih je tri do štiri tisoč z zelo resnimi zdravstvenimi težavami. Društvo je v zadnjem obdobju naredilo veliko za izboljšanje zdravstvenega položaja obolelih za luskavico, vendar z doseženim niso zadovoljni. Ena od nalog je doseči enakopravno obravnavo bolnikov z luskavico pri vseh zdravstvenih komisijah v območnih enotah republiškega zdravstvenega zavarovanja. Največ razumevanja zanje imajo zdravstvene komisije v Kranju, Celju in Ljubljani. Društvo, ki ima blizu 1700 članov, želi v kratkem oživiti tudi delo primorske podružnice. Do konca leta bo izdalo strokovni priročnik za bolnike z luskavico, enkrat na leto pa v nakladi tri tisoč izvodov izdaja društveno glasilo Za prostor pod soncem.

PERNICA

Predstavniki mariborske škofijske uprave posestev so v petek, 18. aprila, v gostilni Kramberger v Pernici in v petek, 25. aprila, v gostilni Gondola v Radvanju, predstavili vina letnika 1996. Lansko leto so v škofijskih vinogradih potrgali večjo količino kakovostnega grozdja, ki so ga čez zimo donegovali v izvrstno vino. Škofijski vinogradniki se še posebej trudijo pridelati grozdje in negovati vino s čim manj kemije. Tako pridelana vina so opremljena z znamko Mašno vino. Najbolj znano je Andrejevo vino, ki ga ponujajo v litrski steklenici in v buteljki. Buteljična vina sovignon, renski rizling in laški rizling letnika 1996 so bila zelo dobro ocenjena na Radgonskem sejmu. Vina mariborske škofije so pridelitelji predstavili skupaj s siri in z mlečnimi izdelki Mariborske mlekarne in mesnimi dobrotami MIP iz Nove Gorice. Predstavitve vin, mlečnih in mesnih izdelkov so se ob štajerski vinski kraljici udeležili predvsem gostinci in poslovni partnerji iz vse Slovenije.

PORTOROŽ

Samostojni podjetnik in ribič Robi Lasas iz Portoroža je v domačem kraju odprl ribarnico, prvo v zgodovini Portoroža. Deluje v preurejenih prostorih nekdanje zelenjavne trgovine (pri Splošni plovbi), lastnik pa je za dovoljenja in prenovitvena dela potreboval kar 20 mesecev. Ribarnica bo odprta vse dni v letu, bila je tudi na praznik dela in morala bi biti tudi za božič in na novo leto. Lasas prodaja predvsem ribe, ki jih nalovi sam ali mu jih prinesejo drugi piranski ribiči, seveda pa ima tudi ribe iz domačih gojišč, iz uvoza pa tiste, ki jih pri nas ni. Portorožani upajo, da bo ribiču uspelo preživeti z ri-

bami in najemninami, ki so sicer za številne podjetnike pogubne.

RIBNICA

V nekdanjih prostorih podjetja Riko so slavnostno odprli nove, 300 kvadratnih metrov velike prostore Varstveno-delovnega centra Ribnica. Za obnovo prostorov in opremo je ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve namenilo osem milijonov tolarjev in pol, s tem pa so zagotovili normalne razmere za dnevno varstvo 17 varovancem, od tega osem iz občine Kočevje in devet iz občine Ribnica. Kot je povedala Lidija Apokal Vučkovič, državna sekretarka ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, je odprtje novih prostorov za ljudi z motnjami v razvoju pomembno še zlasti zato, ker po Sloveniji razvijajo mrežo središč, s katerimi skušajo njim in njihovim svojem zagotoviti pomoč tudi tako, da ljudem, ki so drugačni, dajejo možnost zaposlitve.

TRŽIČ

V starem mestnem jedru Tržiča so odprli stalno postavitev zbirke Lovci na mamute - ledena doba v Evropi. V prostorih, ki merijo blizu 800 kvadratnih metrov, je prikazan razvoj človeka od avstralopitaka naprej s poudarkom na obdobju ledene dobe. Iz tega časa je prikazana uporaba orodja in orožja ter okolje, v katerem je živel, še zlasti pa živalski svet. Vse to prikazujejo fosilni ostanki in ostanki kosti, makete, rekonstrukcije različnih bivaljišč, fotoreprodukcije stenskih poslikav in drugo. Kot je ob odprtju poudaril minister za okolje in prostor dr. Pavle Gantar, je nova stalna zbirka velika naravoslovna in naravovarstvena pridobitev za Slovenijo.

VABILO

SKD LIPA - München vabi na praznovanje 5. obletnice nastanka društva LIPA - München, ki bo 5. julija v Grünwaldu, Bürgerhaus, Dr. Maxstrasse 1. Prireditve se bo začela ob 17. uri s slovesnik koncertom slovenskih samospevov opernega pevca Juana Vasleta ob spremljavi pianista Leona Engelman. Ob 20. uri pa bo družabni večer s plesom. Igral bo znani ansambel iz Slovenije. Prisrčno vabljeni!

Vabi VO LIPA - München!

POVEDKOVO DOLOČILO

1. DOPOLNI POVEDI S POVEDKOVIM DOLOČILOM:

Postal bo - Hotel se je s fanti iz vasi. - Sonja je - Kolo je - Bila sem - Tisti film bo - Ali ne moreš? - Nehaj

2. OZNAČI V POVEDIH POVEDKOVA DOLOČILA:

Za danes sem moral napisati spis o tekmovanju. - Deček je hotel utrgati zrelo jabolko. - Pozimi je megljeno. - Milan je moral napisati domačo nalogo. - Tisti dolgolasec mi ni všeč. - To se ne sme dogoditi. Začela se je na glas smejeti.

3. OZNAČI V POVEDIH VEZ IN POVEDKOVO DOLOČILO:

Marjanca mora oditi v službo. - Marko ni videti najbolj zdrav. - Sonce je nehalo pripekati. - Postal je čedalje večji. - Otroci so bili veseli. - Hotela je še speči torto. - Prijatelj ne more prinesiti kasetofona.

4. DOLOČI POVEDI S POVEDKOVIMI DOLOČILI:

Kdo bo postal mizar? - Moja mama je gospodinja. - S starši živimo v mestu. - Ali si prebral knjigo za domače branje? - Želim spoznati tvoje skrite želje. - Kaj si že hotel vedeti? - Prijatelja naj povabi na rojstni dan. - Nočem ga več videti! - Oslčki nosijo težke tovore. - Pospravi po kuhinji! - Pojdi se učiti za kontrolko. - Ali moraš biti najglasnejša?

5. DOLOČI STAVČNE ČLENE:

Oče mi včasih pripoveduje zgodbe iz svoje mladosti. - Stric in oče sta obiskala avtomobilski sejem v Ljubljani. - Urška je hotela plesati le z junakom pri rumeni mizi. - Jožeta so izvolili za predsednika razreda. Peter je šaljivec. - Letos mi starši niso mogli kupiti novih šolskih knjig. - Stara mama najraje posluša narodnozabavni ansambl Slaki.

6. POVEDKE S POVEDKOVIMI DOLOČILI PRETVORI V GLAGOLSKO POVEDKE:

Primer: Ob misli na izdatke za šolo je mama postala blede. Ob misli na izdatke za šolo je mama pobledele.

Od jeze je postal ves zelen. - Na pevovodjev znak so pevci začeli peti. - Ob 8.45 je začelo zvoniti. - Na znak pištole so tekači začeli teči. - Jana si je hotela narediti bolj svetle lase.

7. DOLOČI, KATERA BESEDNA VRSTA JE POVEDKOVO DOLOČILO:

Še kamen je postal vroč. - Ta svinčnik je moj. - Hoče izdelati plakat. - Zrak je spojina. - Brat je mesar. - Ta mož je dober delavec. - Dnevi postajajo kratki.

8. NAPRAVI ENO POVED TAKO, DA POVEDKOVO DOLOČILO IZ DRUGE POVEDI PRETVORIŠ V POVEDKOV PRILASTEK:

Metka je odpotovala na izlet. Bila je srečna. - Matej se je vrnil. Postal je poslovnež. - Martin je prihlačal k mami. Bil je ves blaten.

- Janez je ves prestrašen srečal medveda. - Možje z belo zastavo v rokah so prihajali v naš tabor. Bili so odposlanci. - Marjeta je uspela. Postala je manekenka. - Poznam ga. Bil je še otrok.

9. POVEDKOVE PRILASTKE RAZVIJ V STAVKE S POVEDKOVIMI DOLOČILI:

Drago in Andrej sta imela muco za igračko. - Sin je jezen zaloputnil vrata. - Anica bo užaljena zavihala nos. - Matjaž je žejen stekel k studentu. - Fantje so prihiteli na igrišče kot navijači Olimpije. Sosoed je zadihan prišel domov.

10. POIŠČI POVEDKOVE PRILASTKE:

Domen je bolan ležal v dnevni sobi. - Prestrašen je opazoval divjanje nevihte. - Deklica je prestrašena ždela v kotu. - Marjanca in Tjaša se bosta brezskrbni odpravili na morje.

REŠITVE

1. POVEDI S POVEDKOVIM DOLOČILOM: Postal bo slaven zdravnik. - Hotel se je spoprijateljiti s fanti iz vasi. - Sonja je učenka šestega razreda. - Kolo je sosedovo. - Bila sem presrečna. - Tisti film bo uspešen. - Ali ne moreš molčati? - Nehaj pohajkovati.

2. OZNAČENA POVEDKOVA DOLOČILA: Za danes sem moral "napisati" spis o tekmovanju. - Deček je hotel "utrgati" zrelo jabolko. - Pozimi je "megljeno". - Milan je moral "napisati" domačo

nalogo. - Tisti dolgolasec mi ni "všeč". - To se ne sme "dogoditi". Začela se je na glas "smejati".

3. VEZ IN POVEDKOVO

DOLOČILO: Marjanca mora (vez) oditi (pov. dol.) v službo. - Marko ni videti (vez) najbolj zdrav (pov. določilo). - Sonce je nehalo (vez) pripekati (pov. dol.). - Postajal je (vez) čedalje večji (pov. dol.). - Otroci so bili (vez) veseli (pov. dol.). - Hotela je (vez) še speči (pov. dol.) torto. - Prijatelj ne more (vez) prinesiti (pov. dol.) kasetofona.

4. POVEDI S POVEDKOVIMI

DOLOČILI: Kdo bo postal mizar (pov. dol.)? - Moja mama je gospodinja (pov. dol.). - Želim spoznati (pov. dol.) tvoje skrite želje. - Kaj si že hotel vedeti (pov. dol.)? - Nočem ga več videti (pov. dol.)! - Ali moraš biti najglasnejša (pov. dol.)?

5. STAVČNI ČLENI:

Oče (os.) včasih (p. d. časa) mi (pred. 3) pripoveduje (pov.) zgodbe iz svoje mladosti (pred. 4). - Stric in oče (os.) sta obiskala (pov.) avtomobilski (levi prilastek) sejem v Ljubljani (pred. 4/desni prilastek). - Urška (os.) je hotela plesati (pov./pov. dol.) le z junakom pri rumeni mizi (pred. 6). - Jožeta (pred. 4) so izvolili (pov.) za predsednika razreda (pov. dol.). Peter (os.) je šaljivec (pov./pov. dol.). - Letos (p. d. časa) mi (pred. 3) starši (os.) niso mogli kupiti (pov./pov. dol.) novih šolskih (levi prilastek) knjig (pred. 2). - Stara (levi prilastek) mama (os.) najraje (p. d. načina) posluša (pov.) narodnozabavni (levi prilastek) ansambel Slaki (pred. 4/desni prilastek).

6. GLAGOLSKI POVEDKI: Od jeze je ves pozelenel. - Na pevovodjev znak so pevci zapeli. - Ob 8.45 je zazvonilo. - Na znak pištole so tekači stekli. - Jana si je hotela posvetliti lase.

7. KATERA BESEDNA VRSTA JE

POVEDKOVO DOLOČILO: Še kamen je postal vroč (pridevnik). - Ta svinčnik je moj (prid. zaimek, svojilni). - Hoče izdelati (glagol, nedoločnik) plakat. - Zrak je spojni (samostalnik). - Brat je mesar (samostalnik). - Ta mož je dober (pridevnik) delavec (samostalnik). - Dnevi postajajo kratki (pridevnik).

8. POVEDKOVO DOLOČILO

PRETVORJENO V POVEDKOV

PRILASTEK: Metka je srečna odpotovala na izlet. - Matej se je vrnil kot poslovnež. - Martin je ves blaten prihlačal k mami. - Možje z belo zastavo v rokah so prihajali v naš tabor kot odposlanci. - Marjeta je uspela kot manekenka. - Poznam ga še kot otroka. - Janez je srečal medveda. Bil je ves prestrašen.

9. STAVKI S POVEDKOVIMI

DOLOČILI: Drago in Andrej sta imela muco. Imela sta jo za igračko. - Sin je zaloputnil vrata. Bil je jezen. - Anica bo užaljena. Zavihala bo nos. - Matjaž je stekel k studencu. Bil je žejen. - Fantje so prihiteli na igrišče. Bili so navijači Olimpije. - Sosed je pritekel domov. Bil je zadihan.

10. POVEDKOVI PRILASTKI SO:

bolan, prestrašen, prestrašena, brezskrbni.

IZRAŽAJMO

SE LEPO

IZSTOPITI, IZSTOPATI - v dejanskih pomenih: Janez je izstopil iz vlaka. Na čelu so izstopile potne kaplje. Prijatelj Simon je moral zaradi mamil izstopiti iz šole. Od napaora so plezalcu izstopile kite.

Nedovršnik "izstopati" ima podobne pomene, rabi pa se tudi neustrezno v pomenu: "zbujati pozornost, odlikovati se, ločiti se od drugih, biti boljši od koga".

Glagola "izpostaviti in izstopati" sta prišla v modo med ocenjevalci. "Na razstavi je njena slika ostro izstopala" pravi "zbujala je veliko pozornost". Zlasti so izstopali francoski smučarji, prav "odlikovali so se, bili so uspešni". "Njihova volja je v našem nogometu izstopajoča", prav "najbolj vidna". "Iz današnji poročil izstopa tudi prepričanje..." - mišljeno: "se da razbrati prepričanje".

Skoraj šaljivo se bere, da je pravopis iz leta 1962 štel trditev "barva preveč izstopa" za neknjižno, SSKJ pa o podobni rabi "so izstopali" pravi, da je knjižna. Seveda je za prvo mišljeno, da ni za knjižni jezik. drugo pa, da je raba umetna, papirnata. Kakor vse modne besede nam tako rabljeno "izstopanje" siromaši izražanje, ker spodriva več drugih besed in besednih zvez.

Pripravil Milan Kobal

Križanka NL 4/97

1	2	3	4	5	6	7	8
9			10			11	
12		13				14	
	15				16		
17	18		19			20	21
22			23		24		
25		26		27		28	
29		30		31		32	
	33			34		35	
36				IN			

VODORAVNO:

1. cerkvena služba (pridevniška oblika), prva beseda iskanega besedila, 9. medmet začudenja in presenečenja, 1. mlečni izdelek, 11. Kolar Anton, 12. posvetitev, 15. Timotej (okrajšano), 16. Celje, 17. želja po zadovoljitvi naravnih potreb, 18. Ivan Vodeb, 19. Občina Murska Sobota, 22. Nadrah Anton, 23. slovesen, prazničen dan, 25. prav tak kot, enak, 27. Zelena iniciativa, 28. Hladnik Oton, 29. najvišja karta, 30. Elektro Radomlje, 32. bodeča rastlina, plevel, 34. eden od malih prerokov, 35. apostola, ki godujeta skupaj v juniju, 2. sklon.

NAVPIČNO:

1. novinar, ki pošilja dopise iz neke dežele ali kraja, 2. organ sluha, 3. gozd, 4. vesolje, 5. nasprotje od nekaj, 6. prebivalec Irske, 7. Konjeniški klub Jesenice, 8. Organizacija afriške enotnosti, 13. osebni zaimek, (2. oseba množine), 14. žlahtni plin, 20. nadangel, 21. del lesene strehe, 23. nekdanji uslužbenec na uradih, ki je znal pisati, 26. ženin ali možev oče, 31. podzemni hodnik, 32. Orel Emil, 33. kazalni zaimek.

V nagradno žrebanje se uvrstijo rešitve, kjer bo navedeno pravilno besedilo iz besed v vodoravnih vrstah številka: 1, 12, 23 in 36.

Rešitev gesla pošljite na uredništvo Naše luči

V nagradno žrebanje se uvrstijo rešitve, ki bodo vsebovale pravilno rešitev gesel v vodoravnih vrstah številka: 9, 11, 12, 15 in 17

Rešitev gesla križanke NL 4/97

KRISTUS JE VSTAL IZ GROBA

Nagrajenci: Magdalena Jazbec,

Ginnheimer Stadtweg 156, 60431 Frankfurt/M, BRD

Robas Vesna, Pri velikem kamnu, 1210 Ljubljana-Šentvid

Boštjan Dvorák, Zeitblomstr. 22, 89073 Ulm/DO, BRD

- Tu v gostilni ne boste spali!

- Zakaj pa ne, saj mi je žena rekla, naj se kar v gostilno preselim!

- Sine, sine, kar tja v tri dni živiš! Na prihodnost sploh nič ne misliš!

- Seveda mislim! Odločil sem se, da pojdem noč v kino, jutri pa v disko.

- Janezek, zakaj ti štorčija ne prinese brata ali sestrice?

- Veste, stric, če bi brali časopise, bi vedeli, da ima zdaj prednost izvoz v tujino!

- Kaj se to pravi, da sva za poroko premlada? Saj sva vendar prišla sem zato, da bi se ločila!

- To jopico boste lahko nosili v vsakem vremenu.

- Kaj? Tudi v vročini?

- Seveda. Takrat jo lahko nosite preprosto čez roke.

- Sinko, zdaj ti bom povedal, kakšen vzoren učenec sem bil jaz v tvojih letih.

- Oh, oči, ali nisem že prestar za pravljice?

- Najlepše pesmi pišem, kadar sem pijan.

- Pa si vedno pijan?

- Ne, včasih se stremim, da vidim, kaj sem napisal.

- Petra, kako pa to, da te nikoli več ne vidim s Tonijem?

- Drugo si je izbral, pa sem ga pustila.

- Slavko, katero je glavno mesto Havajskih otokov?

- Honokaka.

- Kakšna Honokaka neki, Honolulu vendar!

- No, saj sem vedel, da je nekaj v zvezi s straniščem.

- Moja papiga je včeraj popila nekaj bencina.

- In kaj se je zgodilo potem?

- Najprej je poletela proti stropu, se med poletom nekajkrat prekopicnila in štrbunknila na tla.

- Mrtva?

- Ne, bencina ji je zmanjkalo.

Isti vlomilec je že tretjič oropal banko. Policaj je vprašal blaginika:

- Ali ste na roparju opazili kaj posebnega?

- Seveda sem. Vsakokrat je bil bolj elegantno oblečen.

- Kaj delaš v prostem času?

- Misliš doma ali v službi?

Vprašali so Gorenjca, zakaj ni doštudiral.

- Ded mi je zapustil uro, ki pa je bila pokvarjena. Kaj mi je preostalo drugega, kot da se grem učiti za urarja.

- Že vem, kakšen si! Zate je najprej nogomet, nato šele jaz...

- Pozabila si, da je tu še košarka in hokej.

Prijateljica potoži prijatelji:

- Zadnje čase sem strašno raztresena. Že včeraj je prišlo za moža pismo in ga še nisem odprla.

- Moj fant zna kuhati...

- Moj ljubček pa kuha in pere...

- Moj ljubček tega ne dela, zato ima ženo.

Mož za volanom živčno reče:

- Prosim, bi lahko za hipec utihnila, da bom slišal, če mi motor še dela.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 35 DEM. Trikratna objava oglasa stane 90 DEM, celoletna 250 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu. Oglas lahko plačate pri vašem duhovniku ali pa na uredništvu.

• **Dragi rojaki!** Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbelttransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovensčini ali nemščini.

• Za vaše zdravje! Električni masažer z grelnim elementom, magneti, akupresura in akupunktura.

Elektromagnetni valovi povzročajo v telesnem tkivu vibracije, s tem aktivirajo celice ter omogočajo pravilen krvni obtok. Aparat segreva mišice, pripomore k njihovi elastičnosti, bolečine se ublažijo ali prenehajo.

Pomaga pri vseh revmatičnih boleznih, neuralgiji, artritisu, migreni, visokem krvnem pritisku, hladnih nogah in rokah, športnih poškodbah, teniškem poklopцу, masaži lic itd.

CENA: 152 DM s poštnino. Zahtevajte naš prospekt.

JODE, Schwanthalerstr. 1, D-8000 München 2, Tel. 089/55 50 34.

• **Hotel Emona, II. kat.,** v zgodovinskem središču Rima. Vse sobe imajo lastno kopalnico, RTV sprejemnike, telefon, mini bar, air condition. Osebe govori slovensko in bo poskrbelo za vaše ugodno počutje. Poleg hotela je lasten avtopark. Pokličite nas po telefonu 0039-6-7027911 ali 7027827 ali po faksu 7027878. Naš naslov: Hotel Emona, Via Statilia, 23 - 00185 Roma. Slovenski gostje imate poseben popust!

• **PREVODI** – Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr. 10, tel.: 089 / 22 19 41

• **Palace hotel** je v samem središču Gorice, 1 km od državne meje. Znan je po odlični restavraciji, dnevnim barom, ima veliko konferenčno dvorano za 100 oseb in malo za 40 oseb. Je moderno opremljen hotel s 75 sobami (150 ležišč). V sobah je kopalnica, sušilec za lase, mini bar, telefon, radio in TV. Parkirni prostor je zavarovan. Palace hotel, Corso Italia, 63, 34170 Gorizia, tel. 0039-481-82166, faks 0039-481-31658. Slovenski gostje imate poseben popust!

• **V TOPOLŠČICI PRI VELENJU BLIZU ZDRAVILIŠČA PRO-DAM HIŠO** - 330 m² uporabne površine v peti gradbeni fazi. Sončna lega, možnost obrti, mestni toplovod, telefon in asfaltirani dostop ter 1300 m² veliko zemljišče. Cena 160.000 DM. Telefon: 063 852-902 po 21. uri.

• **V Spodnji Kungoti pri Mariboru** prodam gradbeno parcelo v izmeri 9.000 m², cena 30.000 DM. Informacije: Mirko Grandošek, tel.: 062 656 123, ali Mira Grandošek, Stuttgart, telefon: 0711/2260855, zvečer.

• **Prodamo novo hišo** z 47 ari ohišnice v Ledineku - Sv. Ana v Slov. goricah. Informacije v Stuttgartu: tel.: 0711/25 71 208 in v Sloveniji: tel.: 062 721 214.

• **Ugodno prodam novo hišo** v Dobrni - Vrba I/a, Slovenija. Tel: 063 778 386 ali pa pišite na naslov: A. Kumer-Walter, Rathenau, str. 10 40589, Düsseldorf B.R.D

• **Spomin na Svetega očeta** ob obisku v Sloveniji. Naprodaj videokasete VHS pod geslom "Oče, potrdi nas v veri". Papež Janez Pavel II. v Sloveniji od 17. do 19. 5. 1996. Obrnite se pisno na naslov: Oec. Franc Antolič, Postfach 1313, 72581

Dettingen-BRD. Cena kasete 39.95 DM + poštnina po povzetju.

• **Mizarstvo PUNLES**

Dragi rojaki! Sporočam Vam, da po 30 letih dela v mizarstvu v Nemčiji zdaj doma svetujem in izdelujem pohištvo po meri za dnevne sobe, kuhinje, jedilnice, otroške sobe, pred-sobe, lesene stropne, stene ter vhodna in notranja vrata. Kvaliteta je naš ponos in Vaše zadovoljstvo. Po mnenju dosedanjih strank boste tudi Vi zadovoljni. Oglasite se na naslov: Mizarstvo PUNLES, Jože Pungerčar s. p., Spomeniška 17, 8233 MIRNA, tel.: (068) 47 416, 45 851,

fax.: (068) 45 851

• **Parcelo (1100m²)** z lokacijsko dokumentacijo, z gradbenim načrtom, plačanim vodovodnim prispevkom in postavljenim (98m²) lesenim objektom prodam. Objekt ima 2 sobi, kuhinjo in WC. Primeren tudi za pisarno ali skladišče. Cena po dogovoru. Okolica Ljubljane jug. Ponudbe pod:

Naslov Gaberšek Leopold, Sedanstr. 30 D-68623 Lampertheim ali telefon 0049 6206 56882.

• **Ugodno prodam staro kmečko hišo** z 2 ha zemlje v okolici Maribora (Pesnica) - Slovenija.

Informacije zvečer: Laufer, Maribor, Tel. 062 314 77.

• **V Škofji vasi pri Celju** prodam majhno kmetijo (2, 6 ha zemlje in gozda), lahko tudi samo hišo z gospodarskim poslopjem, ki ga je mogoče preurediti v delavnico ali stanovanje. Informacije: Tel.: 00386 63 32395.

• **Na lepem kraju** prodamo parcelo s staro hišo, primerno za nadomestno gradnjo, (17,60 arov) in njivo I. razreda (34,12 arov) v Mostju - blizu zdravilišča Terme pri Lendavi. Cena 30.000 DEM. Informacije: 069/79-258 ali v Nemčiji: 0711/34-30-352.

• **Prisrčno vabimo vse rojake**, ki se odpravljajo na Dunaj, da prenočijo v slovenskih hotelih KOROTAN ali KOPER. Dobrodošli posamezniki, družine in skupine. Tečajnikom nemškega jezika ponujamo v poletnih mesecih posebne pogoje. Rezervacije za oba domova na tel. 0043-1-403-41-93 ali faks 0043-1-403-41-93-99.

• **V središču Ljutomeru** prodam stanovanjsko, takoj vseljivo hišo. Hiša je od temeljev do strehe obnovljena. Ima tudi CK na olje. Asfalt do hiše. Uporabna površina 3,18 ar. V najem je tudi sadovnjak. Informacije v Sloveniji: 0038669/81543 (Ferš) ali v Nemčiji: 0761/472778 dopoldan ali zvečer!

• **Podamo hišo**, v kateri se nahaja gostinski lokal velikosti 230 m², stanovanje v velikosti 120 m² in dve garaži v izmeri 54 m². Hiša stoji v neposredni bližini mesta Velenje. Informacije v Sloveniji tel. 063 851 295

• **Prodam enostanovanjsko hišo** 130 m², obokana klet, centralna na olje, 450 m² zemljišča, ograjeno, sončna lega, blizu glavne ceste, asfalt do hiše. Cena 185.000 mark.

Vrbno 4, Šentjur pri Celju. Informacije v Sloveniji: 063-816318; v Nemčiji: 08121-71597

• **Podam visokopritlično hišo**, 170 m² s kmečko sobo in krušno pečjo. Centralna na trdo gorivo in olje; garaža in manjše gospodarsko poslopje; zemljišče 920 m², asfalt do hiše, sončna lega. Cena 156.000 mark. Informacije v Sloveniji 063-816318 ali v Nemčiji 08121-71597

ANGLIJA

Stanislav Cikaneč

62, Offley Road,
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 0171 - 735 6655

AVSTRIJA

Anton Štekl

Einsiedlergasse 9-11,
A-1050 WIEN,
tel. (*43) 1-544 2575

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3,
A-8020 GRAZ,
tel. (*43) 0316 - 91 31 69 37

mag. Ludvik Počivavšek

Kirchenstraße 1,
A-4053 HAID b. Anselden,
tel. (*43) 07229 - 88 3 56 3
(ob petkih popoldne in ob sobotah)

Janez Žagar

Herrengasse 6,
A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg,
tel. (*43) 05522 - 73100 in 34850

SPITAL:

A-9800 SPITAL / Drau,
Fridtjof-Nansen-Str. 3

BELGIJA - NIZOZEMSKA

Kazimir Gaberc

10, rue de la Revolution,
B-6200 CHÂTELINEAU,
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alojzij Rajk

Guill. Lambert laan 36,
B-3630 EISDEN,
tel./faks. (*32) 089 - 76 22 01

BOSNA IN HERCEGOVINA

p. dr. Marjan Šef

BIH Sarajevo

FRANCIJA

Silvo Česnik, župnik

tel. 06 07 13-83-81,
David Taljat, kaplan

tel. 06 07 13-83-69,
prelat Nace Čretnik, delegat

3, Impasse Hoche,
F-92320 CHATILLON,
tel. (*33) 1-42 53 64 43,
faks (*33) 1-42 53 56 70,

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon,
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 82 91 85 06

Jože Kamin

14, rue du 5 Decembre,
F-57800 MERLEBACH,
tel. (*33) 87 81 47 82

Franjo Pavalec

17, rue de Sospel,
F-06300 NICE,
tel. (*33) 93 56 66 01

HRVAŠKA

Nezasedeno

HR - 10000 Zagreb

ITALIJA

SLOVENIK:

msgr. dr. Maksimilijan Jezernik

Via Appia Nuova 884,
I-00178 ROMA,
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

msgr. dr. Oskar Simčič

Corte S. Ilario 7,
I-34100 Gorizia,
tel. (*39) 0 418 - 32 123

JUGOSLAVIJA

Jože Hauptman

Hadži Milentija 75
ZR JU - 11000 Beograd,

NEMČIJA

Izidor Pečovnik

Kolonnenstr. 38,
D-10829 BERLIN,
tel. (*49) 030 - 784 50 66,
faks (*49) 030 - 788 33 39,
tel. (*49) 030 - 788 19 24

Janez Pucelj,

Stanislav Čeplak, diakon

Oskarstr. 29,
D-46149 OBERHAUSEN,
tel. (*49) 0208 - 64 09 76,
tel. in faks (*49) 0208 - 644 277
tel. (*49) 0172 - 97 96 738, župnik

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121,
D-50674 KÖLN,
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT,
tel. in faks (*49) 069 - 63 65 48

Janez Modic

A 4, 2,
D-68159 MANNHEIM,
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00

Stanislav Gajšek

Bogdan Pavalec, past. sodelavec

Feldkirchner Str. 81,
D-85055 INGOLSTADT,
tel. (*49) 0841 - 59 0 76,
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

Janez Šket

Staffenbergstr. 64,
D-70184 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks, (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 71 - 34 776 35

Janez Demšar

Krämerstr. 17,
D-72764 REUTLINGEN,
tel. (*49) 07 121 - 45 2 58,
faks (*49) 07 121 - 47 2 27
Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen,
tel. (*49) 0171-4607052

Joško Bucik

Klausenberg 7c,
D-86199 AUGSBURG,
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák,

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137,
D-89073 ULM,
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec

Liebigstr. 10,
D-80538 MÜNCHEN,
tel. (*49) 089 - 22 19 41

ŠVEDSKA

Zvone Podvinski

Parkgatan 14,
S-411 38 GÖTEBORG,
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVICA

p. Robert Podgoršek

Schaffhauser Str. 466, Postfach 771,
CH-8052 ZÜRICH,
tel. (*41) 01 - 301 31 32
faks (*41) 01 - 303 07 88
Seebacherstr. 15, Postfach 521,
CH-8052 Zürich,
tel. (*41) 01 - 301 44 15

p. Damijan Frlan

Kapuzinerstr. 18,
CH-4500 SOLOTHURN,
tel. (*41) 032 - 622 71 33

Srečanje na Sv. Višarjah 1996

"Ta glavni"

Po maši smo zunaj skupaj zapeli.

Pater Bazilij med pogovorom
s Cirilom Turkom

Slovenski dijaki
v Erlichovem domu

Škof Smej v kuhinji
višarskega doma

Peter Vencelj med dijaki
iz Argentine in Kanade
na spodnji postaji
višarske žičnice

Škof Smej,
prelat Čretnik,
zakonca Capuder in
pisatelj Zorko Simčič

